

D950-2-52
23-5-52

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada

Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 1,073

PENKTADIENIS GEGUŽIO (MAY) 16, 1952, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXI

Niagaros distriktas šiuo tarpu pasipuošė obelių, vyšnių ir kitų vaismedžių žiedais. Šioj nuotraukoj matote tris jaunas vizitores prie vaismedžių, pasipuošusio žiedais. Sakoma, kad šiuo metu geriausias laikas matyti Niagara apylinkė.

Dr. J. C. Endicott Patvirtino, kad Amerikiečiai Platina Ligas Kinijoje

TORONTO. — Kalbėdamas į arti 10,000 torontiečių, susirinkusių į Maple Leaf Gardens, Dr. J. C. Endicott, Kanados Taikos Kongreso lyderis, pakartojo kaltinimą, kad amerikiečiai skleidžia ligų bakterijas Korėjoje ir Kinijoje.

Pareiškęs, kad nei Stuart Garson (teisingumo ministras), nei kuris kitas valdžios oficialas negali suvaržyti jo

Paliaubų Derybos Visai Užsikirto

TOKIJO. — Amerikiečių ir korėjiečių derybos dėl paliaubų, kaip atrodo, išsėmė medžiagą dėl derybų ir priėjo sieną, kurią bus sunku pralaužti.

Amerikiečiai trumpai ir stačiai pasakė, kad jie nesutiks grąžinti visus belaisvius (jie tvirtina, kad pusė belaisvių nenori grįžti).

Korėjiečiai pasakė, kad ir jie negali atsisakyti nuo savo pozicijos, kad būtų apsi-keista visais belaisviais urmu, kaip kad yra nustatyta tarptautinių sutarčių.

Amerikiečiai, matyti, nenori paleisti belaisvių, kad korėjiečiai negalėtų greitai laiku sudaryti dideles jėgas.

sąžinės, Dr. Endicott pasakė:

“Aš sakau, kad bakterioliginis karas buvo išbandomas plačiu mastu prieš Kinijos moteris ir vaikus, ir kad tas yra nusikaltimas prieš įstatymus, Dievą ir žmogų”.

Toliau jis sakė:

“Aš buvau laukuose ir kalbėjau su farmeriais, mačiau si su tais, kurie aktualiai rinko įvairius vabzdžius, plunksnas ir kitus daiktus, kuriuos jie numetė”.

“Aš asmeniškai mačiau ir čiupinėjau vieną iš tų bombų”, tęsė jis. “Po to, kai Jungtinių Valstijų orlaivis praskrido viršum, valstietis pastebėjo sidarbrinius daiktus leidžiantis žemyn. Jis nu- nešė nekuriuos pas kaimo viršininką, kuris vėliau man rodė”.

Amerikiečiai, skleidimui bakterijų, naudoja ne vien atsišaukimų skleidimo bombas.

Mokslininkai ištyrė vabzdžius, plunksnas ir kitus daiktus ir suradę juos esant užkrėstus choleros ir kitų baisių ligų bakterijomis.

Vienas valstietis su savo vaikais pastebėjęs daug vabzdžių ant sniego. Nekurie patekė į namus. Už kelių dienų jie mirė cholera.

Buvę rasta uodų, vorų ant

sniego, kas Kinijoje visai negirdėta. Jie visi buvę užkrėsti ligų bakterijomis.

Kinijos bažnyčių, valdžios ir mokslo lyderiai kaip vienas esą įsitikinę, kad tas bakterijas su vabzdžiais platina amerikiečiai. Tam patvirtinti esą ir gyvų liudininkų. Kiniečiai suėmę nekuriuos šnipus, kurie buvę nu- leisti iš orlaivių. Esą suimtų lakūnų, kurie patvirtina, kad amerikiečiai skleidžia ligų bakterijas.

Dr. Endicott, pritariant visiems susirinkusiems, pareikalavo, kad amerikiečių bausės darbai Korėjoje ir Kinijoje būtų sulaukyti.

30,000 Jaunimo Maršavo Esene

ESEN. — Čia demonstravo 30,000 jaunimo, vadovėbėj jaunųjų komunistų, prieš Vakarų Vokietijos ginklavimą ir traukimą į Šiaurės Atlanto paktą.

Policija demonstrantus užpuolė ir per susirėmimus vienas jaunuolis užmuštas, nemažai sužeista.

Pirmiausia demonstrantus užpuolė taip vadinami antikomunistai, valdžios pusę palaikanti jaunimo organizacija.

Sako Kinija Yra Cera Rinka Kanados Prekėms

HONG KONG. — Morris Miller, Kanados ekonomistas ir Montrealo tekstilės firmos atstovas, pareiškė čia, kad Kinija yra gera rinka Kanados gaminiam.

Jis čia sustojo vykdamas namo iš Kinijos kartu su kitais kanadiečiais, kurie dalyvavo ekonominėje konferencijoje Maskvoje. Jie vykdydami buvo sustoję Kinijoje.

“Aš nematau priežasties, kodėl mes turėtume sudaryti įsitempimą uždrausdami prekybą,” pasakė jis.

Seniau Kinija pirkdavosi

beveik visą laikraštinių popierių Kanadoje, sakė jis, o dabar nebeperkanti iš Kanados nei už centą. Ji jau pati pasigaminanti ir gana gerą.

Bet Kinijai daug ko trūksta. Ji pirktusi Kanadoje, gražon parduodama žaliavas. Bet Kanada neveda prekybos su Kinija, kadangi amerikiečiai neleidžia. Mat, amerikiečiai yra kare su kiniečiais Korėjoje.

TORONTO. — Dr. J. G. Endicott, Kanados Taikos Kongreso lyderis ir buvęs misijonierius, pastaruoju laiku išbuvęs Kinijoje keturis mėnesius, pareiškė, kad kiniečiai žiūri į Kanadą gana draugiškai. Jeigu Kanada norėtų, būtų lengva praplėsti prekybą, iš ko būtų nauda abiem šalims.

L. Hencok, kurs dalyvavo ekonominėje konferencijoje Maskvoje, raportavo, kad konferencijoje buvo išdirbta labai gera forma dėl tarptautinės prekybos. Pavyzdžiui, jeigu Kanados kompanijos pirtų ką Kinijoje, tai jos padėtų pinigų Kanados bankuose. Kiniečiai už šiuos pinigus pirtų Kanados gaminius. Valiutos klausimas savaime išsiriša.

Jis mano, kad Maskvos konferencija pralauš ledus tarptautinėje prekyboje. Dalyvavo keli šimtai atstovų iš įvairių šalių, kurie parodė norą plėsti tarptautinę prekybą.

Korėjos Belaisviai Buvo Uždarę Generolą

TOKIJO. — Korėjos belaisviai ant Koje salos buvo suėmę amerikiečių generolą Dodd kaip užstatą, kad jų reikalavimai bus patenkinti. Amerikiečiai buvę “priversti” nusileisti ir patenkinti reikalavimus, kad išgelbėti savo generolą.

Belaisviai reikalavę panaikinti “skryningą” ir leisti turėti savo organizaciją. Amerikiečiai darė “skryningą” ir rinkę kai kuriuos belaisvius dėl Pietų Korėjos armijos.

Generolas Clark, kurs dabar tampa vyriausiu komandierium, labai pyksta už tai ant belaisvių.

ABEJOJA, AR IŠEIS KAS IŠ SUTARTIES

BONN. — Drew Middleton, New York Times korespondentas, rašo iš čia savo laikraščiui, kad premjero Adenauero valdžia susiduria vis su daugiau opozicijos ir veikiausiai negalėsianti pravesti savo plano.

Adenauer, kaip žinia, susitarė su vakarinėmis jėgomis ir pasirašė sutartį. Middleton abejoja, kad ta sutartis bus užgirta vokiečių seime.

Darbiečiai Laimėjo Vietiniuose Rinkimuose

LONDON. — Darbiečiai skelbia, kad jie per savivaldybinius rinkimus laimėjo iš konservatų ir neprigulmingų viso 1,294 vietas.

Egiptas Atmesias Britų Pasiūlymą

CAIRO. — Visi reiškiniai rodo, kad Egipto valdžia atmes britų pasiūlymą dėl sutvarkymo Britanijos - Egipto santykių.

Egiptas reikalauja atiduoti jam Sudaną, kuris valdomas bendrai abiejų šalių, ir ištraukti kariuomenę iš Egipto žemės.

Britai reikalauja pirma praveisti balsavimus Sudane, ar žmonės nori dėtis prie Egipto.

Egiptiečiai reikalauja, kad britai tuojaus pradėtų evakuoti Suezoną, kai tik bus pasirašyta sutartis. Britai siūlo kitą planą.

Dipukų Rietenos dėl Dykaduonių

WINNIPEG. — Winnipigo lietuvių istorijoj dar nesu matęs tokių biaurių rietenų, kokias teko matyti šių metų balandžio 27 dieną, 2 valandą po piet, Winnipigo Lietuvių Klube, 240 Manitoba Ave., taip vadinamų "bendruomenininkų" susirinkime.

Ir kas svarbiausia, tai kad jų tos rietenos sukosi apie kelių dykaduonių, prisiplakusių prie VLIKO, BALFO, Tarybos ir pagaliaus prie Tautos Fondo lovių, išlaikymą.

Tiesa, jie riejos neva tai dėl "Lietuvos išlaisvinimo", bet jų rietenos aiškiai parodė, kad jie riejos dėl to, kas prie tų lovių turi būti. Bažnytiniai nori savo naudai panaudoti tą "didelę" bendruomenininkų organizaciją, o tautininkai bando ant savo kurpalo užtempti. Bet kaip vienų, taip ir kitų siekiai bergždi. Kaip kiauro maišo niekas negali pripildyti, taip ir dipukai niekad neprisotins tų ponų, kurie prie "Lietuvos išlaisvinimo" lovio prisiplakę. Juo daugiau jiems dipukai aukoja, tuo daugiau jie iš jų prašo. Ir tie aukų prašytojai bei "Lietuvos išlaisvinimo" gerai žino, kad tik tuščia burbulų dipukams į akis pučia; kad Lietuvai joks išlaisvinimas nebereikalingas; kad Lietuvos žmonės džiaugiasi nusikratę tų ponų, kurie kartu su Smetona perberžyną į Berlyną pabėgo, Lietuvos liaudį be valdžios palikdami.

Kai Lietuvos liaudis susitvarkė — naują valdžią išsirinko, tai dabar tie su Smetona pabėgę ponai iš Vakarų ir Amerikos kontinento su apgailestavimu krokodiliaus ašaromis verkia, kad būk bolševikai juos iš Lietuvos išginė; arba, būk jie bijodami, kad bolševikai jų nenužudytų patys pabėgė. Bet dabar tie ponai mato, kad jie padarė klaidą iš Lietuvos pabėgdami — pamatė, kad Lietuvoje pasilikusios inteligentijos ne tik kad bolševikai nesužadė, bet tų ponų keikiamoji Tarybų Sąjunga suteikė Lietuvos žmonėms ir ten pasilikusiai inteligentijai tokią laisvę, kokios Lietuvos liaudis neturėjo prie Smeto-

nos režimo. Valstybė savo lėšomis išlaiko mokslo įstaigas, kad kiekvienas nemokamai galėtų lankyti ne tik pradinę mokyklą, bet ir aukštuosius mokslus pasiektų.

Dabar mes, senieji KanaDOS lietuviai, gauname iš Lietuvos laiškus su aprašymais, kaip dabar Lietuvoje darbo žmonėms užtikrintas gyvenimas. O čia atbėgusieji dipukai, daugiausia buvusieji prievokiečių okupacijos vokiečių policininkai ir kitoki fašistinio režimo portfelininkai ir šiaip baltakalnieriai lepūkai, iš kito prakaito mitę ir neturėję progos dabartinį Lietuvos gyvenimą pažinti, plepa būk dabar Lietuvos žmonės neturi laisvės, būk jie (dipukai) per savo bendruomenę Lietuvos "laisvę" iškovosią, tai yra — jų vadai prie BALFO, Tarybos, VLIKO ir pagaliau Tautos Fondo sėdėdami "išlaisvinsią Lietuvą", tik reikia dolerių.

Ir štai kaip jie, tie dipukai, "Lietuvą belaisvindami" išsiriejo:

Bijojo Raštininko Vietos

Dienos pirmininku išrinko vieną iš krikdelininkų dipukų, rodos poną Demaracką. O raštininko vietos nei vienas dipukas nenorėjo užimti. Praėjo daugiau pusvalandžio pristatinėjant, bet niekas nesutiko. Pagaliau atsistojęs buvęs kapitonas Matulionis sako: Na, kad jau, po šimts pyptkių, visį taip bijo, tai aš pabūsiu raštininku.

Aš net pamislijau, kad tas ponas yra buvęs "krabnas" oficialius, kad už visus kitus dipukus drąsesniu pasirodė, bet labai apsirikau. Nors Matulionis iš paskutiniųjų stengėsi išsilauki, bet neišlaikė, tvojo knyga ir kitiems besiriejant, susirinkimui neužsibaigus išėjo.

Bijojo Protokola Skaityti

Susirinkimą atidarius, kaip dienotvarkę reikalavo, reikėjo praėjusio susirinkimo protokolą perskaityti, bet praėjusio susirinkimo pirmininkas baisyai spyrėsi, kad protokolą neskaityti. Kapitonas Matulionis ir Jurgis Januš-

ka žūt būt užsispyrė, kad reikia perskaityti. Čia tautininkai, Matulionis ir Jurgis Januška, paveikė krikdelininkus. Turėjo perskaityti, kitaip jie gal nebūtų susirinkime dalyvavę.

Pradėjus protokolą skaityti ir iki pusės perskaicius, skaitytojas sustojo skaitęs ir pasakė, kad šio punkto negalys skaityti. Ir be skaitymo "visi žina", kas esą įrašyta. Taigi, "nesą reikalo" skaityti. Aš pamislijau, kad mūsų dipukai turėtų juodais gaubtuvais apsigaubti, kad jų veidai nesimatytų, kaip kad daro Ku Klux Klan nariai, tai niekas nežinotų, kad čia Lietuvos Bendruomenės susirinkimas ir nereiktų gėdytis skaityti protokolus.

Pasmerkė Kardelio "N. Lietuvą"

Parapijonas Malinauskas, išsitraukęs visą glėbį "Nepriklausomos Lietuvos" korespondencijų iš Winnipigo, norėjo skaityti, ką Jurgis Januška yra parašęs apie krikščionių nesukalbamumą bendruomenėje. Tai, esą, negražus darbas. Per ilgus rietenas tik vieną korespondenciją leido perskaityti. Jurgis Janušką kaltino už rašymą, o "Nepriklausomą Lietuvą", ypačiai redaktorių Kardelį — už tokių "Lietuvai pragaištingų" korespondencijų talpinimą.

Čia Jurgis Januška pašokęs pradėjo duoti "pipirų" Malinauskui ir kitiems krikdelininkams už biaurių raštų "Tėviškės Žiburiuose" talpinimą. Jis pasakė, kad jis visuomet pasirašas visą pavardę, o ką Malinauskas perskaitė su slapyvarde, kokiomis tai raidėmis, tai ne jo. O jei Malinauskas ar kas kitas norį tikrai žinoti, tai lai rašo Kardeliui laišką ir sužinosią.

Čia krikdelininkai atsakė, kad Kardelis neišduos slapyvardžio asmens. Tada Januška pasakė, kad jeigu neišduos, tai traukite "Nepriklausomos Lietuvos" redakciją į teisimą, tai turės išduoti.

Krikdelininkai baisyai supyko ant Jurgio Januškos, visai žmogų iškoneveikė, bet Jurgis Januška vistiek krikdelininkams nenusileido.

J. Januška "Komunistas"

Krikdelininkai, nebegalėdami Jurgio Januškos įveikti, pradėjo komunistu apšaukti. Net Jurgio Januškos brolis, aršus krikdelininkas, Vincas Januška, pradėjo savo brolių Jurgį Janušką plūsti kaip "raudonagalvį komunistą". Bet ir savo broliui jis nenusileido. Tada Vincas, negalėdamas įveikti, netekęs kantrybės, susuko, kad "su komunistu neapsimoka ginčytis" ir nebelaikdamas, kol "komunistas" brolis dar ką atsa-

kys, išbėgo pro duris. O tas "raudonagalvis komunistas" kad jau davė karšto garo tiems parapijonams krikdelininkams.

Kunigas Išplūdo "Poną" Liaukivičių

Kai jau parapijonų krikdelininkai nebeturėjo argumentų prieš Jurgį Janušką, tai kunigas Bartašius pradėjo plūsti "poną" Liaukivičių, kad ir "ponas" Liaukivičius esąs per spaudą biurių pletkų prieš parapijonus prirašęs. Kunigas net "tėvišku" tonu "poną" Liaukivičių išbarė, kam jis ardas "vienybę".

"Lietuvos Išlaisvinimo" Planai

Parapijonas Malinauskas patiekė visą eilę "planų", kaip "išlaisvinti Lietuvą", bei kaip daugiau dolerių sukolektuoti dėl "Lietuvos atprikimo". "Ponas" Liaukivičius, nors ir pašiepančias, kunigo išbartas, bet matyti parapijonų ir kunigo malonės susilaukti norėdamas, tuos "planus" užgyrė, tik esanti bėda, kad (čia jis kalbėjo lyg verkdamas) labai mažai dipukų šios bendruomenės susirinkimus lanko. Tai nesą progos aukų parink-

ti iš dipukų.

Jis kalbėjo teisybę. Ir tas parodo, kad dipukai pradeda matyti ir tiems dykaduoniams sunkiai uždirtbtų centų nebeduoda. Daugelis iš jų pradeda skaityti Liaudies Balsą ir mato, kaip ir kokiems "pasižmonėjimams" "Lietuvos laisvintojai" dipukų suaukotus pinigus išleisdžia.

"Jedritvai Mat" Rašys

Tam rietenų kermošiu užsibaigus, į čekrūmį įėjęs ir prie Mykolo Vidruko priėjęs, Jurgis Januška pasakė: Na, Maiki, kada aš kiek rašiau, tai tik baikos tebuvo, bet jau dabar kad rašysiu, tai "jedritvai mat rašysiu" — rašysiu viską atvirai, visų pavardes suminėdamas.

Mat jau ir laike mitingo jis pasakė krikdelininkams, kad čia demokratiška Kanada ir galima rašyti, kas ką nori. Jis jiems sakė: Aš rašiau, aš dalykus suprantu, o jus (krikdelininkai) parašykite geriau ir pasakykite, ką aš negerai parašiau. Jeigu norite kritikuotis, tai pasikritikuosime.

Taigi, dabar lauksime Jurgio Januškos "jedritvai mat" pasirodant.

Pasipirklinęs

Taikos Konferencija

Rašo J. Yla

Šeštadienį ir sekmadienį Toronte įvyko visos KanaDOS taikos konferencija, sušaukta Kanados Taikos Kongreso, apkalbėjimui taikos, prekybos ir nusiginklavimo klausimų. Tikiu, kad Liaudies Balsu skaitytojai laukia žinių iš šios konferencijos, tad nors trumpai parašysiu, kas įvyko.

Man teko atyždžiai sekti panašų judėjimą prieš karą. Tuomet jis vadinosi judėjimu prieš fašizmą ir karą. Dabar atyždžiai seku judėjimą už taiką. Aišku, ir dabar tas pats tikslas — išvengti karo. Tame nieko naujo nėra. Bet daug naujo yra pačiame judėjime.

Atsimenu, judėjimas prieš fašizmą ir karą tuomet apėmė labai mažą žmonių. Vyriausiai darbininkus ir keleto pažangesnių intelektualų. Vadovybėje stovėjo didžiulioje kairieji. Ši konferencija parodė, kad praėjusis karas išjudino plačias mases žmonių prieš karą. Šiandien taikos judėjimui vadovauja jau ne kairieji, o visų srovių žmonės, visokių sluoksnių žmonės. Konferencijoj dalyvavo 2,400 su viršum atstovų. Virš 400 dalyvavo raštu. Jų tarpe buvo kunigų, gydytojų, rašytojų, visuomenininkų, unijų lyderių ir kitokių. Iš katalikiškojo Kvebeko (daugiausia Montrealo ir Kvebeko) dalyvavo virš 500 delegatų. O tenai siaučia

Duplesio reakcija. Šis suvažiavimas parodė, kad šiandien Kanados žmonės kitaip žiūri į taikos reikalą. Jie pamatė, kad taika gali būti išsaugota tik taktiškai didėleis žmonių pastangomis.

Konferencija įvyko Massey Hall. Plenarinės sesijos atsibuvo įvairiose bažnyčiose. Niekad man neteko matyti tokių plačių, tokių demokratiškų diskusijų. Diskusavo katalikai, biblistai, evangelikai ir kitoki, kaip pažaboti karo kurstytojus, kaip praplėsti prekybą, kaip suartinti tautas, kad jos galėtų gyventi be karo.

Nei viena konferencija neturėjo tiek informacijų, kiek ši. Buvo aremikietė (Mrs. Rusek), kuri dalyvavo Pietų Amerikos Taikos Suvažiavime Montevidejuje. Ji papasakojo, kaip Pietų Amerikos žmonės veikia už taiką. Pavyzdžiui, Brazilioj ir kitose šalyse ne vienas taikos partizanų žuvo berinkdamas parašus už taikos paktą. Bet Pietų Amerikoj buvo surinkta 8,000,000 parašų. Pats suvažiavimas buvo visaip persekiojamas, bet jis savo užduotį atliko.

Buvo atstovų, kurie dalyvavo Varšuvos Taikos Kongrese. Buvo atstovų, kurie tik grįžė iš Vaikų Gynimo Kongreso, atsibuvusio Vienoje, Austrijoj. Dr. Endicott raportavo, ką jis patyrė Kینی (Pabaiga ant 11 pusl.)

Ottawos artistai, kurie laimėjo pažymėjimus laike dramos festivalio St. John mieste, Novaskotijoje. Iš kairės dešinė: E. M. Margolese, Paul Lapointe ir André Cunningham. Jie buvo pripažinti geriausiai artistais.

TARYBŲ LIETUVOJ

Skaiciai Apie Naujas Pergales

(Iš Lietuvos TSR Statistikos Valdybos Pranešimo)

Žymius laimėjimus pasiekė Tarybų Lietuvos darbo žmonės visose liaudies ūkio šakose. Pramonės bei žemės ūkio išvystymą ir prekių apyvartos išplėtimą 1951 m. apibūdina šie duomenys.

1951 metų bendrosios produkcijos gamybos planą visa Lietuvos TSR teritorijoje esanti pramonė įvykdė 107,7 procento, tame tarpe sąjunginės priklausomybės įmonės — 106,9 procento, respublikinės, sričių ir rajonų priklausomybės įmonės — 107,9 procento.

1951 metų bendrosios produkcijos planą ministerijos įvykdė sekančiai: Lietuvos TSR Statybinę medžiagų pramonės ministerija — 109 procento, Lietuvos TSR Miško pramonės ministerija — 111 proc., Lietuvos TSR Lengvosios pramonės ministerija — 105 proc., Lietuvos TSR Žuvies pramonės ministerija — 85 proc., Lietuvos TSR Mėsos ir pieno pramonės ministerija — 109 proc., Lietuvos TSR Maisto pramonės ministerija — 112 proc., Lietuvos TSR Vietinės pramonės ministerija — 106 proc.

Visos Lietuvos TSR pramonės bendroji produkcija 1951 metais padidėjo palyginti su 1950 metais 24 procentais.

Svarbiausių pramonės produkcijos rūšių gamyba 1951 metais žymiai išsiplėtė. Viršytos staklių metalui piauti, elektromotorų, apšildymo katilų, akėčių, statybinio gipso, stiklo langams, degtukų, faneros, popieriaus, baldų, linų plušto, medvilnių verpalų, medvilnių audinių, šilkinų audinių, trikotažo, odinės avalynės, kietos odos, juochto, chromo ir smulkių odos dirbinių, gumos padams, veltinių, žuvies sugavimo, mėsos, dešrų ir rūkytos mėsos gaminių, sviesto, koncentratų, tabako, duonos ir jos gaminių, konditerijos gaminių, makaronų ir kitos produkcijos gamyba.

Lietuvos TSR iš esmės jau baigtas valstiečių ūkių kolektyvizavimas. 1950 ir 1951 metais įvykdytas kolūkių sustaminimas sudarė sąlygas pilniau, našiau išnaudoti mašinų traktorių stočių techniką, tolygiau ir geriau paskirstyti darbo išteklius kolūkiuose.

1951 metais Lietuvos kolūkiai išaugino gausesnį derlių ir kolūkiečiai gauna už darbadienį daugiau grūdų, negu ankstyvesniaisiais metais.

Pasiekti dideli laimėjimai vystant kolūkių visuomeninę produktyviąją gyvulininkys-

te. Tai įgalino sudaryti kolūkiuose stambias fermas didelio produktyvumo gyvulių.

1951 metais respublikos MTS toliau gerino bei tobulino savo darbą ir padidino traktorinių darbų apimtį palyginti su faktine apimtimi 1950 metais daugiau kaip 150 procentų, o išdirbis vienu sąlyginu penkiolikajėgiu traktoriumi padidėjo 34 procentais.

Lietuvos TSR Tarybinių ūkių ministerijos tarybiniuose ūkiuose 1951 metais laukų darbų atlikta 45 procentais daugiau, negu 1950 metais, o vidutinis išdirbis vienu sąlyginu traktoriumi padidėjo 31 procentu.

Lietuvių Rašytojų Kūriniai Rusų Kalba

Rusų tauta labai domisi lietuvių tautos kultūra, menu ir literatūra. Lietuvių rašytojų kūriniai leidžiami rusų kalba masiniais tiražais. Valstybinės grožinės literatūros leidykla išleido Stalininės premijos laureato T. Tilvyčio knygą "Usnynė". 150 tūkstančių egzempliorių tiražu išeina Julijos Žemaitės apysakų rinkinys. Ruošiamas spausdinti Petro Cvirkos romanas "Žemė maitintoja".

Leidykla "Sovietskij pisatel" išleidžia lietuvių poetų V. Reimerio ir V. Mozūriūno eilėraščių rinkinius. Masiniu tiražu leidžiama Stalininės premijos laureato A. Gudaičio-Guzevičiaus knyga "Kalvio Ignoto teisybė".

Valstybinė vaikų literatūros leidykla išleidžia M. Sluckio apsakymų vaikams rinkinį "Dičioji vaga". Paruošta spausdinti A. Baltrūno apsakymų knyga ir V. Valšūnienės eilėraščių rinkinys.

Atnaujintas "Priešų" Pastatymas

Vakar Lietuvos TSR dramose teatre buvo naujai pastatyta M. Gorkio pjesė "Priešai". Kaip žinoma, šio kūrinio pastatymas 1947 metais įvertintas Stalinine premija, kuri buvo paskirta pastatymo vadovui TSRS liaudies artistui B. Dauguvičiui, artistams G. Jackevičiūtei, A. Radzevičiui ir J. Rudzinskiui.

Atnaujinto pastatymo režisierius R. Juknevičius. Spektaklyje dalyvavo pagrindinės teatro meninės pajėgos.

Pasirošimas pavasario sėjai kolūkiuose ir tarybiniuose ūkiuose vyksta sėkmingiau, negu 1951 metais.

1951 metais iš rudens surta 2,4 karto daugiau dirvų, negu 1950 metais.

Sėkmingai vyksta traktorių ir žemės ūkio mašinų remontas: atremontuota daugiau kaip 40 procentų MTS traktorių ir pilnutinai baigtas remontas tarybiniuose ūkiuose.

1951 metais buvo išplėstas mažmeninės prekybos tinklas: parduotuvių — 18 procentų, visuomeninio maistinio įmonių tinklas — 20 procentų.

Po TSR Sąjungos vyriausybės nutarimo dėl naujo ketvirto iš eilės valstybinių mažmeninių kainų sumažinimo masinio vartojimo prekėms 1951 metais žymiai padidėjo pramonės ir maisto prekių pardavimas.

Liaudies Kūrybos Apžiūra Klaipėdoje

Klaipėda. — Vidurinės mokyklos Nr. 1 patalpose atidaryta liaudies kūrybos paroda. Darbininkai, tarnautojai, moksleiviai eksponuoja čia savo kūrinius. FGA mokyklos mokinys Juraška sukūrė bareljefą kovos už temą, "Gulbės" fabriko darbininkas Petryla — Lietuvos TSR herbą iš spalvoto metalo. Išstatyti savamokslų dailininkų tapybos, grafikos, skulptūros kūriniai, meno dirbiniai medyje, įvairūs rankdarbiai ir t.t. Plačiai pavaižduotas gintaro apdirbimo meistrų darbas.

Paroda gausiai lankoma. Joje išstatyta 1,500 eksponatų.

Liaudies kūrybos parodos rengiamos ir Klaipėdos srities rajonuose. Artimiausiu laiku tokia paroda atidaryma Telšiuose.

Kyla Kolūkinio Kaimo Kultūra

Virvytės pakrantėje išsidiškė Kuršėnų rajono kolūkio "Tryškiai" žemės. Metai iš metų šis kolūkis auga ir stiprėja.

Nepalijaujamai kylant kolūkiečių gerovei, kartu auga ir kolūkio kaimo kultūra. Kaimė yra vidurinė mokykla, vakarinė kaimo jaunimo mokykla, klubas - skaitykla, biblioteka, ambulatorija, radijo mazgas, trys parduotuvės. Vakaraš kaimą nušviečia ryški elektros žiburių šviesa.

Visi kolūkiečių vaikai lanko mokyklą, daugelis jų moko šiuolaikiškai, šiaulių, Kauno aukštesiose mokyklose.

Daug kolūkiečių lanko pa-

Profesijos Sudaro Kolektyvines Sutartis

Visose respublikos įmonėse šiuo metu sudaromos kolektyvinės sutartys tarp administracijos ir profesijos 1952 metams. Sutartyje tarp Lietuvos geležinkelio administracijos ir geležinkelininkų profesijos daug dėmesio skirta gyvenamųjų namų statybai, kuriai asignuota daugiau kaip 5,5 milijono rublių. Per metus Lietuvos geležinkelio magistralės administracija išpareigojo pastatyti geležinkelininkams Vilniuje, Radviliškyje, Švenčionėliuose devynis gyvenamuosius namus, kurių kiekviename bus daug butų. Kaptališkai bus atremontuota 110 pastatų.

Pagal sutartį, sudarytą 1952 metams, visasauginės reikšmės poilsio namuose bei sanatorijose išsės apie 1,800 geležinkelio darbininkų ir tarnautojų. Girulių bei Druskininkų pionierių stovyklose išsės 2,350 vaikų. Kultūros švietimo darbai geležinkelininkų vaikų tarpe asignuota daugiau kaip du milijonai rublių.

Dešimtis tūkstančių egzempliorių literatūros šiais metais gaus techninės geležinkelio bibliotekos. Vilniaus ir Panevėžio mazuose organizuojami technikos kabinetai.

Kaimo Elektrifikavimas

Šilutės rajono "Naujojo kelio" kolūkyje paleista veikti nauja hidroelektrinė. Elektrą tiekiamą kolūkiečių gyvenamuosius namus ir į fermas.

Stambia elektrinę ties dviejų respublikų siena pastatė Lietuvos ir Latvijos kolūkiečiai. Ji duoda elektros srovę Mažeikių rajono "Gegužės Pirmosios" kolūkio gyvenamiesiems bei visuomeniniams pastatams ir dviem kaimyniniams kolūkiams Tarybų Latvijoje. Elektra tvirtai įsigalėjo butyje Šilutės rajono "Nemuno", Budonio vardo, Karolio Poželos vardo ir Mažeikių rajono "Gegužės Pirmosios" bei Čapajevos vardo žemės ūkio artelėse. Elektrifikuotos Klaipėdos srities mašinų traktorių stotys. Aštuoniolkoje mašinų traktorių stočių jau yra elektrinės, artimiausiu laiku bus paleistos veikti elektrinės dar penkiose MTS.

Šiuo metu statoma tarpkolūkinė hidroelektrinė prie Skaudvilės. Kretingos rajone septynios žemės ūkio artelės bendrai stato hidroelektrinę prie Minijos upės.

mokas trimečiuose agrozootechnikos kursuose.

Marijampolės Rajono Moterys Veikėjos

Tarybų valdžia atyērė Lietuvos moteriai kelią į laimingą ir džiaugsmingą gyvenimą. Lietuvos TSR daugelis moterų yra žinomos savo darbo žygiais, savo aktyviu darbu Tėvynės labui. Buvusi kumetė Marija Bridžiūtė, dirbdama daržovinėkystės brigados brigadininke Marijampolės rajono Černiachovskio vardo žemės ūkio artelėje, respublikoje plačiai žinoma daržovinių kultūrų gausių derlių gavimu. Kolūkiečių tarpe ji yra didžiai gerbiama. 1951 metais jos brigada užaugino derlių, davusį kolūkiui apie šešis šimtus tūkstančių rublių pajamų.

Marija Bridžiūtė — ne išimtis. Marijampolės rajone savo darbu didžios šlovės nusipelnė "Nemuno" kolūkio melžėjos Magdė Vasylienė, Elena Tokerienė, Aldona Andriušytė, kurios primelžė po keturis tūkstančius litrų iš kiekvienos joms pritvirtintos karvės.

Šiuo metu Marijampolės rajone 205 moterys dirba kaip mokytojos, 27 — gydytojos, 8 — agronomės, 38 — klubų - skaityklų, bibliotekų vedėjos, 22 brigadininkės, fermų vedėjos, 153 moterys yra vietinių Tarybų deputatės, 546 — apdovanotos Tarybų Sąjungos ordinais ir medaliais.

Srities Meninės Saviveiklos Apžiūra

KAUNAS. — Vakar Jaunojo žiūrovo teatre prasidėjo srities kaimo meninės saviveiklos apžiūra. Joje dalyvauja apie 2,500 žmonių. Prieš tai įvykusiose rajoninėse apžiūrose pasirodė daugiau kaip 8,000 meno mėgėjų. Ypač pažymėtina meninės saviveiklos apžiūra Marijampolės rajone. Čia apžiūroje dalyvavo daugiau kaip 1,000 žmonių.

Marijampolės rajono saviveiklininkai pirmieji pasirodė srities apžiūroje. Scenoje — "Komunaro" ir "Raudonojo artojo" kolūkių šokėjai. Jie atlieka lietuvių ir kitų broliškių tarybinių tautų šokius. "Komunaro" kolūkio saviveiklininkai pastatė pjesę "Seselė iš kaimo". Novikovo pjesę "Seselė iš kaimo" parodė "Pergalės" kolūkio dramos ratelis, Žemaitės pjesę "Marti" suvaidino Sargėnų plytinės saviveiklininkai.

Scenoje pasirodo muzikantai. "Raudonojo artojo" kolūkio kaimo kapela atlieka eilę nuotaikingų liaudies melodijų.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusel metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusel metų \$1.75.

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

ISMENISKAI KREIPIKITE: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: EMpire 6-4358

KANADIEČIAI TROKŠTA TAIKOS

Visuomenės opinijos institutas aną dieną pranešė, kad 59 nuošimčiai Kanados gyventojų labiausiai trokšta taikos. Institutas klausė žmones, kokių atgalvių laikraščiuose jie labiausiai norėtų. 59 nuošimčiai klausiamųjų pageidavo atgalvio, kurs skelbtų, kad sudaryta taika. Jie nori taikos Korėjoje, susitarimo su Tarybų Sąjunga, taikos Vokietijoje ir visame pasaulyje.

Devyni nuošimčiai pageidavo matyti, kad pragyvenimas atpigti, keturi nuošimčiai pageidavo taksų sumažinimo, o tik keturi nuošimčiai pageidavo matyti Tarybų Sąjungos susmukimą. Tie keturi nuošimčiai veikiausiai yra tie, kurie nori karo.

Taigi, didelė didžiama Kanados žmonių trokšta taikos. Vyriausybė turėtų to ir siekti. Ji turėtų paremti žygius, kurie vada prie taikos. Bet ji turavoja amerikiečiams, kurie kursto neramumus po visą pasaulį.

NUMATYTAS ŽYGIS

Rytinės Vokietijos lyderiai paskelbė, kad jie kreipėsi į Tarybų Sąjungos vyriausybę su prašymu leisti organizuoti armiją, kadangi vakarinė Vokietija daro sutartį su Atlanto pakto šalimis ir rengiasi mobilizuoti didelę armiją. Jie nurodė, kad rytinei Vokietijai iškyla klausimas organizuoti apstygynimą.

Rytinės Vokietijos lyderiai taipgi išpėjo pasaulį, kad Vokietijoje susidaro Korėja Europoje. Ir teisingai. Kada abidvi Vokietijos turės armijas, visuomet bus pavojus konflikto, kuris galėtų būti dar pavojingesnis, negu kad Korėjos, kadangi iš jo galėtų kilti pasaulinis karas. Karo kurstytojams bus daug lengviau provokuoti karą.

Svarbu atsiminti, kad amerikiečiai ne sykį išsitarė apie norėjimą matyti Atlanto pakte visą Vokietiją. Kadangi jie atsisako tartis dėl apjungimo Vokietijos taikiu būdu, tai reikia manyti, kad jie tikisi matyti rytinę Vokietiją prijungtą ginklu.

DIDELIS ŽMONIŠKUMAS

Amerikiečiai, britai ir kanadiečiai (vyriausybių žmonės, aišku) paskelbė pasauliui, kad jie niekad nesutiks, kad korėjiečiai ir kiniečiai amerikiečių belaisviai būtų varu gražinti į savo šalis. Girdi, tai būtų labai nežmoniška. Tokių belaisvių, kurie "nenori" grįžti, esą arti 100,000.

Jeigu gražinti belaisvius namo pas savo šeimas yra "nežmoniška", tai kodėl žmoniška bombarduoti miestus, naikinti turtą ir nekaltus gyventojus? Korėjos karas pradžioje daugiau ne 100,000 žmonių, milijonus padarė skurdžiais, benamiais.

Net vienas Anglijos vyskupas užprotestavo prieš naudojimą taip vadinamų "napalm" bombų. Tai gazolino bombos, kurios naudojamos padeginėjimui namų.

ŽMONĖS SERGA PROTINIAI

Ontarijose yra arti 30,000 protinių ligonių, kurie arba jau ligoninėse, arba turėtų būti ligoninėse. O Ontarijose nėra nei 4 milijonų gyventojų. Kiek jų susidarys per visą Kanadą?

Svarbu pažymėti, kad silpnapročių skaičius nuolat auga. Daug greičiau, negu Kanados žmonių skaičius.

Protinės ligos daugelyje atsitikimų yra sunkių gyvenimo sąlygų išdavys.

Desperacijos Politika

Joseph Starobin

PARYŽIUS. — Atmesdamas Staliną pasiūlymą tartis dėl sudarymo vieningos ir neutralės Vokietijos, ir skubindamas kuo greičiau priimti vakarinę Vokietiją prie Atlanto pakto, Jungtinių Valstijų valstybės departamentas duoda pasauliui pasižiūrėti į jo desperacijos politiką. Vakaruose Europoje jaučiama, kad sekretorius Dean Acheson sąmoningai skubina praverinti politiką, kuri gali pasibaigti išsprogimu Europos, ar eksplozavimu tiesiai į jo veidą.

Dabartinį skubotumą pasirašyti "kontraktą" su kancelieriu Adenaueru aiškiai parodo Achesono nervuota, įniršusi, bet tvirta kalba Amerikos Laikraščių Redaktorių Draugijai, balandžio 19.

Čia buvo parodyta aiškiausiai, kad Jungtinių Valstijų valdantieji rateliai bijo derybų kaip maro; jie prikibę prie savo "nėra kelio atgal" doktrinos ir bėga neatsigrįždami.

Tolimesnės notos Tarybų Sąjungai duodamos ne tam, kad eksploruoti laisvus rinkimus: jų tikslas apgaudinėti visuomenę, o tuo tarpu varyti savo skymus pirmyn.

Bet tas ne viskas. Achesonas nesitenkina vien vertimu Vakarų Vokietijos įstoti į "Europos Apsigynimo Bendriją", kuri reiškia užpakalinės Atlanto pakto duris, užką Adenauero režimui bus duotas netikras "suverenumas". Jis pareiškė, kad jis numato suvienytą Vokietiją Atlanto pakte. Kaip kad New York Times sakė antgalvyje balandžio 20: "Achesonas Reikalauja Apvienytos Vokietijos Europos Armijoje."

mas". Jis pareiškė, kad jis numato suvienytą Vokietiją Atlanto pakte. Kaip kad New York Times sakė antgalvyje balandžio 20: "Achesonas Reikalauja Apvienytos Vokietijos Europos Armijoje."

Bet kaip to pasiekti? Derybos dėl vienybės yra galimos, nes Tarybų Sąjunga pasiūlė jas, bet tikrai dėl neutralios Vokietijos, iš kurios visos svėtimos jėgos turi būti ištrauktos. Siūlyti, kad visa Vokietija būtų apginkluota po amerikiečių sparnu, reiškia arba ultimatumą Tarybų Sąjungai, laukiant jos atsikirtimo, arba stumimą vakarinės Vokietijos, kada ji bus jau apginkluota, į karą dėl užkariavimo, prieš savo brolius.

Toks karas reikėtų pasaulinį karą, nes Tarybų Sąjunga nėra tokia jėga, kuri trauktųsi atgal grumojama — pasiūliusi kompromisą.

Iki Gegužio 17

Sutartis, kuri skubotai rengiama dėl pasirašymo gegužio 17 — taip, kad generolas Eisenhoweris galėtų grįžti į Jungtines Valstijas dėl rinkiminės kampanijos su žinia, kad žygiai dėl Europos "suvienijimo" jau padaryti — susitinka su daugeliu kliūčių.

Nekurios, be abejonės, bus apgalėtos, nusileidžiant vokiečiams; tokios kaip 850 milijonų markių mėnesinių iš-

laidų dėl apsiginklavimo, pasidalinant pusiau.

Daug svarbiau, kaip paroduoti sutartį, kada ji bus pasirašyta, kitų Europos šalių parlamentams, o ypačiai Francijai. Nes vokiečiai gauna keistos rūšies "suverenumą". Jie privalo pasižadėti niekad nesinaudoti juo pasitraukiant iš Atlanto pakto kada nors ateityje. Tai veddybos, kaip jūs patys matote, kuriose raudonuojuoti (iš gėdos) francūziška muotaka nori užtikrinimo, kad nebus divorso. Tokią reikšmę turi Francijos Tautinės Asemblėjos rezoliucija, priimta vasario 19.

Ir čia amerikoniški ir britiški piršliai susiduria su keblumais. Iki šiol jie tiek teprižadėjo Francijos užsienio reikalų ministeriui R. Šumanui, kad jei Vakarų Vokietija kada nors pasitrauks, arba jei Vokietija susivienys, tai Atlanto pakto jėgos tarsis tarpusavyje.

Francijos Bėdos

Ačiū žioplai jos valdančiųjų ratelių politikai, Francija dabar pastatoma tokion padėtin: Vakarų Vokietija stovi į sąjungą, kurioje ji tuojaus turės didesnę militarinę ir orinę jėgą. Achesono drąsinama svajoti apie ekspansiją į Rytus. Čia Francijai grumoje įvėlimas į agresinį karą ir katastrofą; iš kitos pusės, Francijai iškalno pasakoma, kad Atlanto paktas mažai ką galės daryti, jei kada vokiečiai pasitrauks iš šio pakto.

Kadangi reakcinė Vokietija negalės tikėtis mažiau pasipriešinimo Rytuose, negu Vakaruose, tai Francijai stois prieš akis senas priešas, iš naujo apsiginklavęs iki dantų.

Reikalavimas, kurį kancelieris Adenaueris jau dabar stato, kad atgauti Saro sritį, su jos svarbiais plieno ir anglies šaltiniais, yra ankstyvas ženklas Vokietijos imperiavimo ambicijų.

Kas liečia amerikiečių pasižadėjimą, kad jų keturios ar šešios divizijos pasiliks Vokietijoje ir Francijoje, jis neduoda didelio užtikrinimo. Nusistatymas prieš amerikiečių okupaciją atga kasdien, ir visuose francūzų sluoksniuose. Kas gali žinoti, kad amerikiečiai visuomet toleruos šią "Operation Chaperone" abiejose Reino pusėse.

Musė Mostyje

Bet tikroji kliūtis glūdi ne vokiečių derybose su valstybės departamentu, ar francūzų baimėj vokiečių, o pastarųjų ambicijoj; tikroji pro-

Tik Viena Tiesa -- Bolševikų!

VLADAS GRYBAS

Džiūgauti galim
su pavasariu,
nes rytojų regime aiškų: —
daug senųjų stabų
sugriovė jau
atkakli tiesa
bolševikų.
Buožė niekšingas
veltui seilijas,
kolektyvo gyvenimą plūdo —
o kaimai ištisi
pakilo jau
ir kolektyviškai
sėja grūdą.
Blaškosi
gauja išdavikinė,
pranašavus karą
ir badą —
Ne liaudis tarybinė,
o gauja išdavikinė
galą surado.
Baigiasi
klerų
raganavimas,
praieities —
šešėlis beliko: —
nemari, kaip ir mūs gyvenimas,
tik viena tiesa —
bolševiko!

Pastabos

Mūsų didlapiai dažnai kalba apie "geležinę užuolaidą", kurią eša sunku pralaužti ir pafirti, kas už jos dedasi, bet tikrumoje, tai dolerinė užuolaida yra dar tvirtesnė ir daug labiau saugoma.

Mes tą pamatēm laike tautos konferencijos Toronte.

Konferencijoj buvo žmonių, kurie lankēsi Maskvoje ir kitur, bet mūsų šalis neįsileido Dr. Du Bois ir Madame Blume.

Deleegas L. Hencock pasakoją, kaip vienas amerikietis biznieriūs gyre kapitalizmą ekonominėj konferencijoj Maskvoje, kaip kiti delegatai lankēsi pamaldose Maskvos bažnyčiose ir daug kitų dalykų.

Dr. Du Bois ir jo žmona buvo išdeportuoti iš Maltono aerodromo. Mať jie aktyviai veikia už taiką.

Tuo tarpu Kanadoje lando visoki būvę Hitlerio draugai, karo kurstytojai.

Ar tas nesudaro ispūdžio, kad mūsų autoritetai rodo simpatiją karui?

Aš atydžiai sekiau judėjimą prieš karą ir fašizmą. Tuomet buvo kviečiami visi į bendrą frontą prieš fašizmą ir karą.

Nedaug žmonių tuomet dalyvavo. Fašizmas ir karas įvyko.

Bet fašizmo ir karo lyderiai buvo pakarti kaip kriminalistai.

Juos pakorė tie patys, kurie visai šmeižė judėjimą prieš fašizmą ir karą.

Nelengva šiandien plėsti judėjimą prieš karą, už taiką, kadangi tenka taikyti smūgius amerikiečiams, kurie, garbingojo Roosevelto vadovybėj, suvaidino milžinišką rolę hitlerizmo sunaikinime.

Bet žmonės, kad ir su skaudžia širdžia, pradeda atvirai kalbėti prieš amerikiečius, pasukusius naują keliu.

Visas pasaulis kyła prieš juos, kaip naujo karo kurstytojus.

Kaip tai pasikeitė vėjai. Kokion negarbingon padėtin padėjo amerikiečius jų lyderiai, pamynę po kojų savo didžiųjų patrijotų principus.

Tur būt labai skaudu padoriams amerikiečiams kęsti tokius baisius kaltinimus, kurie dabar daromi jiems.

Bet nereikia manyti, kad amerikiečiai jau taip toli nuapolė. Jie turi taip pat žmonių, kurie drąsiai eina į karcerius gindami aukštus Washingtono, Lincolno ir Rooseveltų principus, taiką.

Jie, matydami, kur atsidū-

Tokių mieste Gegužės Pirmosios apvaikščiojime pasireiškė antiamerikinis sentimentas. Kada policija pradėjo slopinti, kilo riaušės, kurių metu buvo uždegti keli amerikiečių automobiliai. Nuotraukoje matote vieną iš jų apversta ir degantį. Policija suėmė 500.

Ką Kiti Rašo

Kas Liudija Prieš Darbininkų Vadus

Istorija pasikartoja. Krikščionių legenda sako, kad iš dvilykos Kristaus mokinių vienas tapo skundiku — Judas Iskarijotas.

Du tūkstančių metų vėliau, darbininkų judėjimas yra keleriopai pakilęs aukščiau, negu Kristaus laikais. Aišku, proporcionaliai turėtų būti ir daugiau judošių. Bet to nėra. Judošių veislė visame krikščioniškame pasaulyje yra pasidariusi tokia nepopuliari, kad tik "patys drąsiausieji" tepraktikuoja tą amatą.

Profesionalius liudytojus labai gerai asmeniškai pažįstu tik du: Bill Gurney ir Stepa Strazdą. Kaip ir Judošius jie tūlą laiką buvo prisiplakę prie darbininkų klasės. Vėliau pasigodėjo "trisdešimtsidabrinį" ir patapo profesionaliais liudininkais prieš savo pačių klasę.

Šį kartą noriu prisiminti ne apie Strazdą, bet apie kitą profesionalį liudininką prieš darbininkų vadus — Bill Gurney.

Virš dvidešimts metų atgal turėjau labai artimą pažintį su Billu ir jo šeima Detroito. Nekartą Billas mano šeimos virtuvėje yra išgėręs paskutinį puoduką kavos. Tai buvo giliausio krizio metais — 1930-31-32.

Kaip žinia, tada nebuvo nei bedarbių apdraudos, nei valdiškų virtuvių badaujantiems bedarbiams — vertėmės kaip mokėjote. Detroito, kaip ir kituose industrijos centruose, bedarbiai susiorganizavo

rė garbingoji vokiečių tauta, pasekusi karo kurstytojus, pabunda ir kelia savo balsą.

J. Y.

į Bedarbių Tarybas. Statė vietas ir valstijos valdžiai reikalavimus, bet daugiausiai kuom rūpinomės: kad bent sykį į dieną gauti pavalgyti. Kur?

Kasdieną Bedarbių Tarybos skyrius paskirdavo grupę narių eiti per biznieriūs ir prašyti aukų: jautienos kaulų, nebeparduodamų daržovių, sudžiūvusios duonos ir t.t. Tą viską sunėdavome į vieną progresyvių rusų sąlę ir virdavome.

Ir žinote, toje veikloje bene daugiausiai pasižymėjo Bill Gurney. Jaunas jis tada buvo vyrukas. Buvo vienas veikiausių mūsų apylinkės Bedarbių Tarybos narys, ir, manau, priklausė net Jaunųjų Komunistų Lygoje.

Patys Bedarbių Tarybos nariai bent kartą į dieną pavalgydavome bendroje virtuvėje. Bet kaip su kitais šeimomis nariais — šeiminkėmis, seneliais, vaikais namie? Jie buvo palikti "dievo" ir Hooverio valiai.

Bill Gurney šeimoje buvo daugiau jaunesnių vaikų ir senyva motina. Nepakėsama badaujančių vaikų kancijų, Mrs. Gurney, Billo motina, paėmė nuoų, stipraus šarmo (lye). Bet negreitai mirė. Atsimenu, moteriškė kankinosi gal dešimt ar daugiau dienų baisesiose kanciose kol mirė. Šarmas išdeginio jos gerklę ir vidurius. Gyva būdama ji laipniškai puvo kaip lavonas. Dvokimas buvo priklausias. Ligonės kambaryje neilgai tegalėdavai išbūti dėl pūvančio gyvo lavono smarvės.

Tas paakstino detroitiečius organizuotus darbininkus dar smarkiau veikti, kad išgavus iš hooverinės valdžios

kokią nors pašalpą. Bet ne taip pasielgė Bill Gurney, nelaimingos kankinės sūnus.

Netrukus po to mano šeimai prisiėjo apleisti Detroitą. Taip jau netrukus išgirdau, kad mano gerai pažįstamas Bill pasisiūlė valdžiai liudininku prieš savo buvusius draugus-kovotojus. Jis už tai gaudavo judošiškų grašių. Jam jau neberekėjo kasdieną eiti kolekтуoti supuvusių daržovių ir kaulų bendrai bedarbių virtuvei ir sykį į dieną prikimšti skilvj karštu šutiniu Yemes salės rūsyje.

Bill Gurney dabar gauna iš valdžios pastovią algą kaip profesionalis liudininkas prieš darbininkus, po \$200 į mėnesį. Kada jis liudija kongresinėje komisijoje ar teisme prieš bile kurį buvusį savo draugą, mūsų valdžia jam moka priedo po \$25 į dieną.

Bill Gurney dabar nebina per krautuves kolekтуoti sausos duonos bulkučių ir apipuvusių daržovių. Jam, veikiausiai, nebegrėšia likimas jo motinos, kurią prie baisesios saužudystės privedė badas mylimų vaikučių.

Je, Bill Gurney yra daug "geresnis" liudininkas ir už mano vientautį Strazdą. Stepui toli gražu susilyginti su Billu. O juk abudu kadaise buvo nariai darbininkų organizacijų. Taigi, istorija pasikartoja: Kristaus laikais Judo "pasilokamijo" trisdešimčia sidabrinį ir pasišovė liudyti, kad jo mokytojas Kristus veikia prieš esamą valdžią.

Kaip tada, taip dabar liudyti prieš "valdžios priešus" buvo ir yra "legalu". Tik kažin kodėl tokių liudininkų teatsiranda mažiau, negu vienas iš šimto tūkstančių. Pagalvokime apie tai. Gal būt, Judo Iskarijoto pasirinktas kelias net per du tūkstančių metų nepasidarė visuomenėje populiarus. Priešingai, šimtai milijonų krikščionių — ir ne krikščionių — ir šiandien j juos žiūri netik su panieka, bet Judošiaus terminas pasidarė kaip ir keiksmazodžiu. — Laukuviškis, Vilnyje.

Norma Lockė, CBC dainininkė ir artistė, pastaruju laiku pagarsėjusi. Ji turi maloną balsą.

ŠYPSENOS

Tikrai Buvo Nepatogu

Amerikietis pasakoją draugams, kaip jam atsitiko Kanadoje nuvykus medžioti. Jis sutikęs mešką netikėtai, neturėdamas su savim šautuvo.

"Tur būt buvo tikrai baisu susitikti mešką be šautuvo rankose?" paklausė vienas iš draugų.

"Be abejonės," atsakė medžiotojas. "Ypatingai todėl, kad aš buvau nepažįstamoj vietoj ir neturėjau su savimi žemėlapių".

Yra Dar Blogesnis

Sykį grupė amerikiečių pradėjo kalbas apie savo žmonas.

"Pasakyk man," vienas užvedė, "ar tu gali padaryti tiek pinigų, kad tavo žmona nesusptų išleisti?"

"Taip", atsakė vyras, visai nesvyruodamas, "bet yra kita asaba, kurios niekad negalima prisotinti. Tai prezidentas Trumanas. Jis greičiau išleisdžia, negu aš uždirbu."

Neužteką Irodyimų

Policija kaltino krautuvinkiną, kad jis nelegaliai pardavinėjo degtinę. Už įrodymą įteikė teisėjui butelį, kur buvo kiek degtinės.

Kada džiurimenai grįžo pranešti sprendimą, teisėjas paklausė formaną:

"Ar priėjot išvados?"

"Dėl butelio, visi sutikome, bet mums neaišku, kas buvo jame."

Teisėjas liepė duoti butelį džiurimenams apžiūrėti. Jie išsinešė jį į savo kambarį.

"Na, kaip dabar?" paklausė teisėjas jiems sugrįžus.

"Neužteką mums visiems dėl susipažinimo, kas butelyje buvo", atsakė formanas.

Dvi Gražios Vestuvės

TORONTO. — Pereitą šeštadienį čia įvyko dvejtos gražios vestuvės, Rožės Dabrovolskiūtės su dantistu E. Fogiel ir Florence Berskiūtės su N. Harrah.

Buvo gražios sutuoktuvės, o po sutuoktuvių — baliai, kuriuose buvo daug svečių, kurie buvo gerai pavaišinti.

Laimingo šeimyninio jiems gyvenimo!

Dabrovolskiai ir Berskiai yra plačiai žinomi žmonės. Pirmieji buvo veiklus veikėjai kiek metų atgal, o J. Bėškys ir dabar tebeina Kanados Lietuvių Nacionalio Komiteto sekretoriaus pareigas ir yra LLD Kanados Veikiančio Komiteto narys.

Reportėris

Teismai ir "Vergija"

Charlotte ir Dyson Carteriai

(Tąsa)

Uraniujaus Kasyklos

Miško kempės, kaip atrodo, jau paseno. Antitarybiniai "gyvi liudininkai" pereina prie "uraniujaus kasyklų". Praėjusią vasarą, pavyzdžiui, laikraščiai įdėjo Associated Press pranešimą: "300,000 Skuduruose, Kasa Uraniujų, Raudoniešiams Pliauškinant Bizūnais". Tai buvo apie "vergus mainierius" Rytų Vokietijoje.

Kanada yra žymi kasyklų šalis. Visi mainieriai mūsų šalyje, šimtuose kasyklų, kasa anglis, metalą, šlyną ir visa kita, sudaro 100,000. O kanadiešiams liepia tikėti, kad vienoj Rytų Vokietijoje "raudonieši" turi tris sykius daugiau mainieriu tiktai prie uraniujaus kasimo!

Paprastas apskaičiavimas parodys, kad jei tas yra tiesa, ir jei mainieriai yra tokie silpni iš alkio ir nuo mušimų, kad iškasa tik po vieną šiūpelę uraniujaus per 8 valandų dieną, tai Rytų Vokietija iškasa daug daugiau atominės energijos, negu visas pasaulis kartu.

Tačiau atrodo, kad British United Press neskaito, ką Associated Press spausdina, nes B.U.P. įdėjo "gyvo liudininko" pasakojimą London Evening Standard laikraštyje, kaip sunku "raudoniešiams" gauti mainierius dėl uraniujaus kasimo. Jis sako, kad mainieriams mokamos fantastiškos algos (1,000 nuošimčių aukštesnės, negu paprastai), o prie to kiekvienas mainierys gauna tris svarus sviesto, tris svarus mėšos ir 200 cigarečių į savaitę.

Vienu sykiu mainieriai plakami bizūnais, o kitu sykiu jie paperkami. Vienas "gyvas liudininkas" sako, kad mainieriai skuduruose, o kitas sako, kad tie patys darbininkai gyvena, kaip Bay streeto brokeriai.

Mes negalime susilaikyti nepريمnje joms "Alice in Wonderland". Alice, jūš pamenate, mėgo džemą. Bet kuomet ji užsiminė apie tai, karalienė pasakė jai: "Patvarkymas yra: džemas rytoj, džemas vakar, — bet niekad džemo šiandien". "Bet turi kada nors būti džemas šiandien", spyrėsi Alice.

"Ne, negali", atsakė karalienė. "Džemas kas antrą dieną; šiandien yra ne antra diena, tu gerai žinai."

Tas pats su mūsų "laisva spauda". Kaip ir karalienės džemas, mums žadama tiesa... kas antrą dieną. O ta diena niekad neateina.

Bet Jei ir Taip...

Perskaitę nesuskaito ma

daugybę pasakojimų apie tarybinius "vergus", net atviro minties kanadietis pasakys: "Gal kempės nėra tokios didelės ar tokios blogos, kaip pasakoja. Bet jūš žinote pasakymą... 'Kur yra dūmų, ten yra ir ugnis!' tame turi būti nors kiek tiesos".

Mes jau nurodėm į dvi tiesas. Patikrinkit jas vėl:

1. Tarybiniai piliečiai, nu-teisti už mažesnius nusizengimus, baudžiami "pataisos darbu". Bet tas reiškia, kanadiečių terminu, kad jie paprastai dirba prie seno darbo, tik moka pabaudą ant išsimokėjimo. Tokia sistema yra rekomenduota Welfare Tarybos dėl Kanados.

2. Tarybiniai piliečiai, nu-teisti už didelius nusizengimus, pasiūnčiami į "pataisos darbo" kempes, kur jiems yra mokama alga. Kalbėdamas apie nusikaltimų skaičiaus augimą Kanadoje, to-rių "Globe and Mail" (gegu-žio 23, 1951 metų) rašė editoriale: "Pabandykite Darbo Kempes". Neminėdamas Tarybų Sąjungos, jis editoriale sakė: "Šios kempės nėra be precedento. Bandymai Jungtinėse Valstijose ir ne-kuriose kitose šalyse parodė, kad jos atlieka reikiamą darbą. Jos, rasi, yra ypatingos rūšies pataisa, bet ypatingai tinkamos Kanados sąlygoms."

Dabar, Welfare Taryba ir Globe and Mail nesako, kad Kanadai reikia vergų kempijų. Bet abu du rekomendu-ja Kanadai tuos pataisos bū-ūs, kurie sekmingai buvo praktikuojami Tarybų Są-jungoje per daugelį metų, ir jie nieko bendra neturi su "vergijiniu darbu".

Imdami Tarybų Sąjungos žmoniškumą ir labai pasekmin-gus nusikaltelių pataisymo metodus, Kanados laikraščiai ir propagandos agentūros be-gailestingai iškreipia faktus, kad publika negauna tiesos nei grūdelio.

Iš tarybinės pataisos siste-mos, kurią jie rekomenduoja dėl Kanados, antitarybiniai propagandistai sukuria "ver-gų kempijų" pasakas. Naudo-dami juokingiausius melus, kurie vienas kito pasakoji-mus muša, šmeižikai bando įtikinti kanadiečius, kad ta šalis, kur patys darbininkai valdosi, yra "vergų" šalis.

Vergijos Paslaptis

Daugelis sąžiningų žmonių, ieškodami tiesos, rašė ir kal-bėjo mums: "Jei tas, ką jūš sakote, tiesa, tai kodėl Tary-bų Sąjunga atsaisako įsileisti Jungtines Tautas ištirti 'ver-gų kempijų' pasakas?"

Hitlerio vyriausiu propagandos principu buvo šis:

norint, kad žmonės tikėtų melui, reikia padaryti tą me-lą kuo didžiausiu. Antitary-biniai propagandistai laikosi šio principo pilnai.

Štai faktai. Ne iš tarybinių laikraščių. Iš oficialių Jung-tinių Tautų pranešimų ir Ka-nados spaudos žinių:

● Sausis ir Vasaris, 1949: Tie patys kaltinimai. Tarybi-niai delegatai siūlo: leisti ko-misijai matyti bile ar visas darbo kempes, jei ta pati ko-misija taipgi vyks į visas ki-tas šalis, ir jei rezultatai bus paskelbti visame pasaulyje.

● Gegužis, 1949: "TSRS turėjo savo rezoluciją (to-kią pat, kaip pirmiau), kuri nepatiko vakarinių tautų de-legatams". Spaudos praneši-mai atvirai pripažino, kad komisija surastų milijous vergų ir pusiau vergų vaka-riniuose kraštuose, Afrikoj, Indijoje ir kitur.

● Rugpiūtis, 1949: Tarybų Sąjunga vėl siūlė investigaci-ją. Spaudos pranešimai sakė, kad "tas buvo labai nemalonus pasiūlymas." Britanija, Jungtinės Valstijos, Kanada

ir kitos šalys atmetė pasiū-lyną.

● Vasaris, 1950: Vėl Ta-rybų Sąjunga siūlo platų, pa-saulinį ištirimą darbininkų sąlygų. Pasiūlymas buvo duotas UNESCO susirinki-me. Vakariniai kraštai vėl atmetė.

● Kovas, 1951: Tarybų Sąjunga vėl siūlė tą patį, bet vakariniai kraštai atmetė.

Bile kas gali tą patikrinti skaitydamas Jungtinių Tau-tų raportus, pranešim m u s New York Times.

Faktai yra, kad kiek kar-tų Tarybų Sąjunga pasiūlė, tiek kartų vakariniai kraštai atmetė.

(Cia padavėm-keletą sky-relių iš "Mes Matėm Socia-lizmą" antros knygos. Knyga pripakuota vien faktų, nesu-griaunamų faktų. Norintieji plačiau sužinoti apie socia-lizmo šalį, apie faktus, kurie muša melus, užsisakykit. Ji kainuoja tiktai 75 centus. Rašykite: "News-Facts", 479 Queen St., W., Toronto, Ont. — Red.)

Religija ir Krikščionių Bažnyčia Naujoj Kinijoje

Dr. J. G. Endicott

Kadangi aš esu krikščio-niškas misijonierius, tai aš, natūralu, praleidau daug lai-ko su Kinijos krikščionių grupėmis Pekinge, Nankinge ir Šanghajuje laike dviejų mėnesių, kuriuos aš ir mano žmona praleidome Kinijoje praėjusiu laiku. Didžiumą-laiko per dvi savaites Šang-hajuje praleidau viešuose su-sirinkimuose; sušauktose Kristaus Bažnyčios Kinijoje, kurioj aš tarnavau daugelį metų kaip pastorius, Šang-hajaus Kunigų Asociacijos ir Krikščionių Reforminio Ju-dėjimo Prirengiamojo Kom-iteto. Iš tų diskusijų ir karšto ir draugiško atsiliepimo žmonių, kurie užpildė tas bažnyčias ir sales, ir reika-lavimų daugiau tokių susirin-kimų, aš priėjau dviejų išvadų. Kinijos bažnyčiose, kaip ir visuose ištikimuose pilie-čiuose, matyti gyvumas, de-rinimasis prie naujos situa-cijos ir didėjimas pritarimo savo kraštui. Aš savo obser-vacijas susumavau sekan-čiai:

Laisvė ir Patriotizmas Bažnyčioj

Naujoj Kinijoje yra pilniau-sia tikėjimo ir religijos lais-vė, užtikrinta įstatymu ir faktiškai. Krikščionių religi-ja, kaip ir budizmas, mahomedanizmas, lamaizmas ir kitos, galį būti propaguoja-mos laisvai. Spausdinama ir parduodama daug religinių knygų ir žurnalų. Bažnyčia, bendrai imant, galės pasiekti

savistovumo, bet nebandys išlaikyti išlaidingas apšvietos ir medikales institucijas, ka-dangi tą apima vyriausybės programa. Kiniečiai, užsiima religijiniu darbu, gali laisvai keliauti laike savo darbo. Tiesa, egzistuoja tam tikros restrikcijos ir leidimai dėl visų keleivių Kinijoje, kada-gi Kinijai grumoją išlaukinis priešas ir jo agentai viūje. Užsieniečiai, natūralu, labiau varžomi, negu kiti. Čionai, kaip ir kitur Rytuose, mes suradome, kad "slaptuoju žod-žiu yra taika". Ar jūšų veiki-mas įrodė, kad jūš prieš imperializmą ir už pasaulinę taiką?

Bėgamuoju laiku Kinijos krikščionių bažnyčia, kaip katalikų, taip ir protestonų, dėš pastangas tapti tikrai tautine bažnyčia, patriotine bažnyčia, tikriausioj to žo-džio prasmėj. Ji dabar atbu-davoja pamatus dėl "bažny-čios, kuri tikrai ir pilnai iš-reikš Kinijos krikščionių troškimus," kaip sakė vienas jų rašytojų. "Tai bus bažny-čia, kurioje meilė religijai bus sujungta su meile savo kraštui, kurioje Kinijos krikščionys, laisvi nuo impe-rializmo pinklių, kasis giliai į Krikščionių Evangelijos turtus ir darysis priėmone, kurios pagalba ši Evangelija žibės meile ir patarnavimu žmonėms."

Bažnyčia Liaudies Demokratijoje

Kinijos bažnyčia, dabar ki-niečių vadovybėj, greitai su-

sipažįsta su nauja politine ir ekonomine mintimi, kuria paremta Liaudies Respubli-ka. Studijavimo grupės dis-kusuoja tris dokumentus, iš kurių pamatiniu yra Bendra Programa, sudaryta centra-linės vyriausybės (sudarantis iš visų partijų), nustatanti li-niją ir įstatymus, vykdan-ti liaudies norus. Šios grupės taipgi studijuoja Krikščionių Reformų Komiteto manifes-tą, uzvadintą "Krikščionybės Uždaviniai Kinijoje Budavo-jant Naują Kiniją", ir Mao Tse-tun-go tezizus apie "Nau-ją Demokratiją Kinijoje".

Kiniečių religiniai organai, įskaitant ir bažnyčia, turėjo pilną balsą, sudarant Bendrą Programą. Jie palaiko ją nuoširdžiai. Beveik kiekvie-name valdiškame komitete, pradedant kaimo ir baigiant centralinę valdžią, yra krikščionių atstovai. Jie drąsina-mi reikšti savo mintis lais-vai, be jokios baimės ar su-sivaržymo. Jie žino, kad pir-mu kartu Kinijos istorijoje jie turi švarią valdžią, kuri klau-so žmonių ir veikia pagal jų troškimą. Dar daugiau, nau-jas obalsis, "Mylėk savo baž-nyčia ir savo šalį", yra prak-tikuojami visų krikščionių, kurie pilnai dalyvuoja di-džiuosiuos rekonstrukci-jos darbuose, dabar vedamuose po visą šalį. Patriotinį entu-ziazmą simbolizuoja graži nauja tautinė vėliava, kuri dabar puošia beveik visas bažnyčias. Ji buvo pakabin-ta tenai ne valdžiai spau-džiant, o tarimu Religijinių Organų Nacionalės Konfe-rencijos, įvykusios Pekinge balandžio mėnesį, 1951 me-tais. Kinijos krikščionys, kurie lankėsi užsienyje, ste-bėjosi nekuriomis misijonie-riais, kurie priešinosi vėliavos išskabinimui bažnyčioje, kadangi Vakaruose yra labai paprastas dalykas.

Bus nauja vienybė Kinijos krikščionių bažnyčioje. Va-ka-rų misijonierių užvardiji-mai turi mažą reikšmę eili-niam kiniečiui. Kol Vakaruų pinigai kontroliavo Kinijos bažnyčia, artificialus padali-nimas pagal užvardijimus galėjo būti palaikomas ir skaitomas svarbiu. Dr. H. H. Tsui, Kristaus Bažnyčios Ki-nijoje generalis sekretorius, pasakojo man, kad "kaip tik Vakaruų misijonieriai išvyko, pasidalinimo pagal užvardij-i-mus reikšmė pradėjo nykti. Mes siekiame vienybės dar-be ir tarnyboj naujai draugi-jai," sakė jis. "Tikėjimo ir doktrinos dalykai gali būti palikti kaip yra. Be abejonės, organizacija bus pakeista taip, kad atitiktų Kinijos są-lygomis."

Paliks kai kuris pasidalini-mas pagal fundamentalizmą ir modernizmą, bet šis pasi-dalinimas neatstums krikščionių nuo bendro darbo dėl Naujos Kinijos. Kinijos krikščionys pradeda matyti, kad tikros vienybės galima

Tėvynės Karo Frontuose

J. MACIJAUSKAS

(Tęsa)

Automatininkai, slėpdami krūmokšniuose, slinko slėnio link, kad iš sparno pasiektų prieš apškus, kurie buvo netoli Choroševsko. Praretėjus krūmokšniams, seržantas Statulevičius išvedė savo skyrių miniotu lauku ir įsibrovė į priešakinius prieš apškus. Šiame mūšyje nukovęs tris hitlerininkus, jis pats buvo sunkiai sužeistas. Bet ir netekęs daug kraujo, vadovavo mūšiu, kol apškas buvo apvalyti. Skyrius beveik visai be nuostolių užgrobė priešą poziciją, iš kurios dar prieš pusvalandį

pasiekti veikime bendram tikslui.

Kinijos Krikščionių Atsinešimas į Komunizmą

Tie Kinijos krikščionys, kurie pirmiau tikėjo į tai, ką Vakarai skelbė apie komunizmą, Komunistų partiją ir Tarybų Sąjungą, dabar turi progą pamatyti savo akimis. Naujas žinojimas, kurį Kinijos krikščionys įgauna, veikia kaip bumerangas ant propagandos, kurią Vakarų spauda ir žurnalai skleidžia.

Kinijoje patirta gyvenime, kad valdžia padėjo toms bažnyčioms, kurios buvo staigiai nukirstos nuo amerikiečių paramos, ir kad bažnyčios, kurios dėjo pastangas tapti savistoviomis, paliuotuotos nuo taksų. Kinijos krikščionių bažnyčia didžiuojasi savo nepriegulmingumu ir laisve. Mums pasakojo, kad viena bažnyčia, priklausanti mažajai sektai, "Krikščionių Susitikimo Vieta", atsisakė nuo pačius nuo taksų, kadangi jai nereikia.

Kinijos krikščionių supratimą, kas liečia komunistų partiją ir religiją, apibūdino krikščioniškos reformos lyderis sekančiais:

"Nors komunistai patys netiki religijai, Kinijos vyriausybė, sudaryta bendro fronto pamatais, sako, kad jei religija tarnauja žmonėms ir neina prieš žmones, tai ji turi būti nediskriminuojama ir skaitoma pilnu bendro fronto nariu budavime naujos Kinijos."

Kinijos krikščionys, kurie remia šią bendro fronto programą, komentavo, kad komunistų partijos vadovybė valdžioje yra išmintinga ir teisinga. Jie matė, kaip sekmingai buvo sukontroliuota griauianti infliacija, palikta amerikiečių - kuomingangiečių reakcionierių...

Vienas krikščionių lyderis, komentuodamas šiuo faktu, pasakė: "Komunistų partija duoda vadovybę Kinijoje savo dideliu gabumu ir pribrendusiu sprendimu, kurie labai

pylėsi - prieš kulkosvaidžių ugnis.

Tą dieną didvyriškai kovėsi dalinio vado pavaduotojas politiniams reikalams Pranas Gužauskas.

Pranas Gužauskas gimė vargingo Viekšnių valsčiaus valstiečio šeimoje. Daug vargo matęs jaunystėje, imperialistinio karo audros nublokštas į plačiąją Rusijos žemę, po Didžiosios spalio socialistinės revoliucijos jis tapo aktyviu naujojo gyvenimo kūrėju. 1925 metais Gužauskas įstojo į komunistų partijos eiles ir buvo ištikimas, atsidaavęs partijos dar-

reikalingi besikeičiančiais ir komplikuočiai situacijai. Mes jaučiamės žemi prieš jį dvasija ir pasiaukojimą žmonių labui." Kitas sakė: "Aš niekad nemačiau, kad komunistai nepriimtų naudingų patarimų, ar neklausytų kritikos. Jie visuomet ragina mus, visose konferencijose ir suėgose, kalbėti, ką mes manome ar jaučiame, kalbėti pilnai ir be baimės. Jei komunistai būtų buvę tokie, kaip kad skelbia Vakarai, jie senai būtų buvę baigti."

Viena didelė realybė Kinijoje, kurią Vakarų krikščionims sunku suprasti, yra gylus ir nuolat augantis pasipiktinimas Vakarų imperiaлизму ir visomis jo manifestacijomis. Rasistiniai ir viršenybiniai atsinešimai, rėmimas agresyvio Vakarų vyriausybės militarizmo, asmeninis egoizmas, ir viešai reaktinis rėmimas supuvusių ir išsigimusių režimų, kaip Čiang Kai-šeko ir Syngman Rhee - tie visi faktai susikrovė ir sudaro įtikinantį prieštaravimą Kinijos krikščionyse.

buotojas. Pranas Gužauskas niekad nepamiršdavo savo gimtojo krašto. 1940 metais jis grįžo į Lietuvą ir aktyviai prisidėjo prie Tarybų valdžios atkūrimo. Prasidejus Didžiajam Tėvynės karui, jis visą laiką buvo armijoje.

Kautynėse Pranas Gužauskas visada buvo priešakinėje eilėse, drąsindamas karius.

— Jis tikras komunistas buvo, — pasakojo mažaagis kareivis aprišta galva. — Čia kulkos lyg bitės zvimbia, o jįšai, visai baimės nejausdamas, tarytum pasivaikščioldamas, prie manęs atsidūrė — o aš atvirame lauke guliu. Štai jis ir sako

— Ką, baisu, Adomoni? Neiklaupk prieš kiekvieną kulka, prisimink, kaip mokėmės: geriau apsikask ir pliek priešą, kad jam padai sviltų.

— O ar prisimenat, — įsiterpė. Adomonio kaimynas, aukštas, plačiaveidis karys, — kaip mes šturmuavome kaimą? Prispaudė mus prie žemės ugnis, tai net mirktelėti bijom. Iškišti ūsai — tai ir baigta. Žiūriu, pakilo Gužauskas, sušuko: "Už Stalina, už Lietuvą!" ir šoko pirmyn. Baisu buvo, bet nejutau, kaip pakilau ir aš dumdamas paskui jį. Po viso to žiūriu ir stebiuosi: kokia jėga pakėlė visus mus nuo žemės?

— Kąžin, ar būtume taip greitai užėmę tą kaimą, — kalbėjo kariai, — jei ne Gužauskas?...

Pranui Gužauskui neteko pabūti išlaisvintame kaime, jam neteko pamatyti išvadotos Lietuvos: nelemta fašistų kulka tą dieną pervėrė jo širdį...

Tokie pat narsūs buvo ir daugelis kitų politinių darbuotojų. Sunkią kautynių va-

landą jie mokėjo tėviškai rūpintis kariais, kelti jų kovinę nuotaiką. Tokie buvo politiniai darbuotojai Mičiūda, Gurvičius, partinių organizacijų sekretoriai Olekas, Filipavičius ir daugelis kitų.

Netrukus daliniai užėmė Choroševsko kaimą, prieidami visiškai arti prie sustiprinto punkto Nagornij. Kivinis uždavinys buvo įvykdytas!

Pirmųjų kautynių dienomis mūsų kariai daug ko išmoko: užsigrūdino, tvirtiau laikė ginklą rankoje, igudo pagelbėti vienas kitam sunkią valandą, kaip savo akies vyzdį saugoti vadus.

Buvo puolama aukštuma, kurioje tūnojo apsikąšė vokiečiai. Leitenantas Jarkovas veė pėstininkus į lemiamą ataką. Prie vielos užtvary leitenantą sužeidė kulka. Gelbėti vado šoko seržantas Baranauskas, bet ir jis parakrito suaižyta galva. Tuomet, nebodami kulų krušos, vado gelbėti pasiryzo karys Butkevičius ir seržantas Kuzminas. Jie išnešė sužeistą Jarkovą į saugesnę vietą.

Karys Mackevičius ir skyriaus vadas vyresnysis seržantas Valiukas paskutiniai pasitraukė į išeities pozicijas. Nugulė sutemos, darėsi sunku skirti daiktus, o priešas nesiliovė šaudęs. Viena mina sprogo per kelis žingsnius nuo Mackevičiaus, žemė susimaišiusi su sniegu, užpylė jį. Atgavęs sąmonę, Mackevičius pamatė aplink save lavonus. Valiuko nebuvo. Karys nutarė žūt būt surasti vadą. Jis pradėjo šaukti jį. Į kario balsą vokiečiai atsakė ugnimi, bet vis tik Mackevičius išgirdo silpną dejavimą. Mackevičius rado seržantą kraujo klane.

— Palik mane, galbėkis pats, — tyliai prakoše Valiukas.

Bet komjaunuolis Mackevičius nepaliko Valiuko. Kari

jie abudu pasiekė savuosius, Valiukas jau nebegalėjo kalbėti. Jis vos krutinio apdžiūvusias lūpas ir tik silpnai spaudė kario ranką.

Mūsų daliniai pradėjo puolimo žygius kitame rajone, kur ėjo stiprus vokiečių gy-nybos baras.

Hitlerininkai iš kailio nėrėsi, stengdamiesi išsilaikyti. Kiekvieną kautynių dieną didėjo mūsų karių ir karininkų ištvermė, jų kovinis patyrimas.

Vienoje vietoje sugulęs pėstininkams, seržantas Rainikovas su kulkosvaidžiu prasibrovė pirmyn. Su juo buvo jo draugas, nešęs šovinių kaspinus. Pastebėję drausolius, fašistai sustiprino ugnį. Dvi skeveldros sužeidė kulkosvaidininko ūrągą, bet jie nepasitraukė. Suradę patogesnę poziciją, seržantas su draugu pradėjo naikinti automatininkus. Vokiečių automatininkai pasitraukė, palikdami lauke 15 lavonų. Seržantas iškasė apkasą ir visą dieną apšaudė priešakinę priešą poziciją. Tik tai sutemus jis grįžo atgal su kulkosvaidžiu ir sužeistu draugu.

Dalinys veržėsi pirmyn.

Priešakyje puolantiųjų buvo leitenantas Nešukaitis ir karys Jefremovas. Jie atitrūko nuo savo karių ir visai prisijartino prie hitlerininkų priešakinių pozicijų. Atsitraukti nebuvo galima. Nešukaitis ir Jefremovas apsikąšė ir pradėjo šaudyti. Hitlerininkai mėgino apsupti juos ir paimti nelaisvėn, bet juodu, prisileidę priešus artyn, sviedė į juos granatas. Hitlerininkai sugarmėjo atgal į savo apškas, netekę 10 savo kareivių. Leitenantas ir karys sveiki atšliaužė pas savuosius.

(Bus daugiau)

Reikalingas Real Estate Pardavėjas

Mums reikia nejudomo turto pardavėjo (real estate salesman). Proga užsidirbti geras pajamas. Jei turi automobilį, gali patikti žmonėms, kalbi angliskai, atsiliepk į šį skelbimą. Skambink Arthur'ui H. Kivinen, brokeriui, MOhawk 5464. (Toronto)

Je Norite Pirkti ar Parduoti

Namus, Apartmentus, Hotelius ar kitokius. Biznius, mes mielai suteiksime sąžiningą patarnavimą. Pardavimui turime didelį pasirinkimą. Prašome Kreiptis:

JOHN BARCAS

Atstovauja

BOLTON REAL ESTATE

357 Roncesvalles Ave.

Tel. OL. 5169

Namų Adresas

213 KEELE ST.

Tel. LY. 3707

Užsitikrinkit Pagalbą Ligoj ir Nelaimėj. Ištodami į

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugija

Minint Draugijos 40 metų Gyvavimo Sukaktį

VAJUS TĘSIS nuo SAUSIO 1 iki LIEPOS 1

Laikė Vajaus Ištėjimas iki 40 Metų Amžiaus Veltui; Nuo 41 m. iki 50 m. Perpus Nupigintas

Draugija Gyvuoja nuo 1912 Metų

Turi 11 kuopų Kanadoje ir virš \$24,000 kapitalo

Ligonų Pašalpomis ir Pomirtinėmis Draugija Savo Nariams Yra Išmokėjusi Virš \$65,000.

Nario Mokestis: 35 c., 65 c. ir \$1.10 į Mėnesį

Dėl informacijų kreipkitės:

Ch. Narush, 489 Ossington Ave., Toronto 4, Ont.

Montrealo žinios

Dupuis Ereres Darbininkai Dar Tebestreikuoja

Didžiosios departamentinės krautuvės — Dupuis Freres, Limited — apie 1,700 darbininkų - paravinėtojų streikuoja nuo gegužės 2 d. ir šiuos žodžius rašant, dar nesimato jokių perspektyvų streiko baigimui.

Kompanija bandė sulaužyti streiką su pagalba kelių raštinių darbininkų, įsteigdama patiems pasitarnauti sistemą ir paskelbusi 20% nuolaidą ant prekių, kas eis pro pikieto liniją pirkti. Tačiau visi ženklai rodo, kad pirkėjų pasitaraujant patiems daug neatsiranda, nes tokie pirkėjai visvien yra skaitomi streiklaužiais.

Darbininkai išėjo į streiką todėl, kad kompanija atsiskė kiek darbininkai reikalavo pakelti algas. Darbininkus atstovauja ir streikui vadovauja Catholic Syndicate of Dupuis Freres unija.

Miesto Darbininkai Nepatenkinti

Apie 4,100 miesto sunkaus darbo darbininkams arbitracijos komisija paskyrė po \$10.80 į savaitę taip vadina- mą "cost of living bonus". Tačiau darbininkai, kaip pa-

tys miesto viršininkai praneša, smarkiai apsvylė tokiuo komisijos paskyrimu ir nepatenkinti. Nepatenkinti todėl, kad šis pakėlimas algos nėra įkorporuotas į pagrindinę algą (ligi šiol miesto juodo darbo darbininkai maždaug gaudavo po 72 c. į valandą, o jei šis pakėlimas būtų pridėtas, tai išeitų po \$1.08 į valandą). Tas yra svarbu todėl, kad dirbant viršlaikį ir gaunant laiką ir pusę mokėti, viršlaikis nesimoka už "cost of living bonus".

Miesto darbininkai priklauso prie Canadian Brotherhood of Municipal Employees (CCL) unijos. Tačiau jiems, miesto darbininkams, 1948 m. pravesu provincialiu įstatymu, uždrausta streikuoti. Eina gandai, kad galimas daiktas vėliau visvien streikuos, nors streikas ir bus nelegalus.

Sukilimas Kalėjime

Sekmadienį, gegužio 4 d., didžiojo Bordeaux kalėjimo apie 550 kalinių sukilo, vyriausiai už tai, kad jiems maistas labai prastas buvo duodamas. Kalėjimo sargai, sakoma su tuo varydavo neišpasakytą šmugelį. Nors oficialiai nepatvirtinta, bet kaip

spaudos korespondentai iš pasikalbėjimų su sukilusiai kaliniais patyrė, tai, sakoma, buvo galima nusipirkti, pav., sviesto 8-tą dalį svaro už \$1 (išeina \$8 už svarą sviesto), pakelį cigaretų už \$1, pristatymą reguliariai laikraščių už \$1.50 į savaitę, išėjimui leidimą už \$2 ir t.t.

Kaliniai sukilo, kad atkreipti žmonių atydą, kaip jie sako, prieš kalėjimo administracijos brutalikišumą. Provincialės valdžios pareigūnai padarė tyrimą ir premjeras Duplessis rengia padaryti tuo klausimu pareiškimą. Ką jo pareiškimas pasakys, šiuos žodžius rašant, nėra žinios.

Vėl Du Jaunuoliai Pakarti

Pereitą savaitę, du jaunuoliai kriminalistai, Thomas Luckie ir Thomas Mullins, abu 24 metų amžiaus, buvo pakarti už nušovimą krautuvininko, kuomet jis pasipriešino juodviejų pasikėsinimui apiplėšti jo krautuvę 1951 metais.

Nuo Žiurksto Sudegė Moteris

Šią savaitę Royal Victoria ligoninėje nuo apdegimų mirė E. Mallat, moteris 43 m. žiausia.

Dėdamasi plastikinių žiurkstelių, kovo 12 d., su degtuku degėsi cigaretę, nukrito kibirkštis ant to jos plastikinio žiurkstelio, kuris staiga užsiliepsnojo, o nuo jo užsidegė visi drabužiai, smarkiai apdegino kūną, nuo ko ir mirė.

Ambrzevičiams Staigmena

Giminių ir artimų bičiulių iniciatyva, Feliksui ir Zonai Ambrzevičiams, gegužio 3 d., pagerbimui jų 20 metų vedybinių gyvenimo sukakties proga, buvo surengta netikėta staigmena — balius.

Balius buvo skaitlingas ir gyvas. Apart vietinių svečių, dalyvavo Zonės ači sesutės iš Jungtinių Valstijų, Dorothy Slavinskienė ir Mary Rumienė. "Jaunavedžiams" buvo suteikta daug linkėjimų ir priedui — vertingų dovanų.

Mirė

Gegužio 6 d. mirė Feliksas Kaučiakauskas, iš Longueuil, sulaukęs 77 metų amžiaus. Palaidotas per Šv. Kazimiero bažnyčią Cote des Neiges kapinėse.

Serga

A. Judickas susirgo ir dabar randasi General ligoninėje.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėje Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akių ir Venerinių ligų

3537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED.

CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

2832 ALLARD TR. 1135

Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame is namų ir pristatome atgal. Pagerintas patarnavimas. Darbas garantuotas.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135. Telefoną Atsako Lietuvaitė

Savininkai:
J. Matulaitis, G. Kriaucėliūnas, A. Majauskas

Palaikykite tuos Biznierių, kurie Skelbiasi LAUDIEN BALSE

Jei Dar Neturite, Įsigykite ir Skaitykite šias Knygas:

Lietuvių Tautos Atbudimo Pionieriai. Parašė Dr. A. Petrika apie veiklą Dr. Kudirkos, P. Višinskio, Petkevičiūtės. J. Biliūno, Žemaitės, Lazdynų Pelešos, Šatrijos Raganos. Knyga svarbi, su paveikslais. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

UKANOS. Parašė M. Rasoda - Mizara. Apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 342 pusl. Kaina \$1.00.

ALIEJUS. Parašė Upton Sinclair. Tai vienas iš idomiausių jo romanų. 800 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$2.00.

PAVASARIO GODOS. Eilių rinkinys. Parašė vienas iš buvusių žymiausių Amerikos lietuvių poetų Stasys Jasilionis. Joje telpa apie 300 eilių bei dainų. 256 puslapių. Kaina \$1.00.

Argentina ir Ten Gyvenanti Lietuviai. Parašė R. Mizara, kuris gyveno Pietų Amerikoje. Knygoje rasite informacijų ir apie kitas Pietų Amerikos šalis. 190 puslapių. Kaina \$1.00.

Pirmoji Lietuvos Sovietų Valdžia. Parašė V. Mickevičius - Kapsukas. Knygoje aprašoma 1918-1919 metų Lietuvos žmonių kovos už laisvę. Su paveikslais. 240 puslapių. Kaina \$1.00.

Su užsakymu prašome prisiųsti ir mokėsti. Per siuntimą mes apmokame.

LLD Kanados Veikiantis Komitetas, P.O. Sta. C, Box 1007, Toronto 3, Ont.

Jeį Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius
Darbas Garantotas — Greitas Patarnavimas
Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis
Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W. Montreal

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai: A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRenmore 6679

VERDUN, QUE.

Pareiškimai Ištyrimo

(T) P. G. Kise mus apie jo tapo, po to ir mušimą pa su juo gyve Aksinja Ki 1870 metais, lijus Kiselio metais, ir m seliova, gim o taip pat Sergiejevas novičius, gin kuris nuomo liovo vienkie

Gestapo liovui sužalo žalojimą, žy sos netekim dicinos gyd aktas.

Beieškoda vokiečiai tol vo Gniezd stoties, esar kilometro n vietovės, da

Į tą stotį sarį atvyko laisviai, ir v norėjo gauti ležinkiečių tikslu vokie pavasarį iš buvusį Gnie šininką S. ties budėto vą ir kitus.

Apie savo tapo aplink vas, gimęs rodė:

„... Tai kovo mėnes kiečių kari jant vertėj mane per v ir kokias p Gniezdovo s gu vokiecia karininkas ar man yra metų pav stotį keliais lėmis grup belaisviai

Aš pasaa apie tai.

Tada kai klausė, ar patį 1940 r trukus po atvykimo, sus sušaud - Aš atsak aš nieko n negali būti metų pav stotį atvyk vius lenkus

Tel. Dr. H. Oficialu DLKVN Kalb Valandc 7-8 v. 4539 Mor

Pareiškimas Specialės Komisijos dėl Nustatymo ir Ištyrimo Aplinkybių Sušaudymo Lenkų Belaisvių Katyne

(Tęsa)

P. G. Kisieliovo paliudijimus apie jo iškvietimą į gestapą, po to sekusį suėmimą ir mušimą patvirtina drauge su juo gyvenanti jo žmona Aksinja Kisieliova, gimusi 1870 metais, jo sūnus Vasilijus Kisieliovas, gimęs 1911 metais, ir marta Marija Kisieliova, gimusi 1918 metais, taip pat kelių meistris Sergejevas Timofiejus Ivanovičius, gimęs 1901 metais, kuris nuomoja kambarį Kisieliovo vieniemyje.

Gestapo padarytus Kisielioviui sužalojimus (peties sužalojimą, žymios dalies klausos netekimą) patvirtino medicinos gydytojų tyrinėjimo aktas.

Beieškodami "liudininkų", vokiečiai toliau susijinteresavo Gniezdovo geležinkelio stoties, esančios du šul puse kilometro nuo "Kozji Gory" tirtovės, darbuotojais.

Į tą stotį 1940 metų pavasarį atvyko lenkai karo belaisviai, ir vokiečiai, matyti, norėjo gauti atitinkamus geležinkeliečių parodymus. Tuo tikslu vokiečiai 1943 metų pavasarį iškvietė į gestapą buvusį Gniezdovo stoties viršininką S. V. Ivanovą, stoties budėtoją I. V. Savatejevą ir kitus.

Apie savo iškvietimo į gestapą aplinkybes S. V. Ivanovas, gimęs 1882 metais, parodė:

„... Tai buvo 1943 metų kovo mėnesį. Manę tardė vokiečių karininkas, dalyvaujant vertėjui. Apklausinėjęs mane per vertėją, kas aš esu ir kokias pareigas aš ėjau Gniezdovo stotyje pirma, negu vokiečiai okupavo rajoną, karininkas paklausė mane, ar man yra žinoma, jog 1940 metų pavasarį į Gniezdovo stotį keliais traukiniais, didelėmis grupėmis atvyko karo belaisviai lenkai karininkai. Aš pasakiau, kad žinau apie tai.

Tada karininkas mane paklausė, ar aš žinau, - jog tą patį 1940 metų pavasarį, netrukus po lenkų karininkų atvykimo, bolševikai juos visus sušaudė Katynės miške.

Aš atsakiau, kad apie tai aš nieko nežinau ir kad to negali būti dėl to, kad 1940 metų pavasarį į Gniezdovo stotį atvykusius karo belaisvius lenkus karininkus aš su-

tikdavau prie kelių tiesimo darbų 1940-41 metais tol, kol vokiečiai užėmė Smolenską.

Tada karininkas man pareiškė, kad jei vokiečių karininkas tvirtina, kad lenkus sušaudė bolševikai, vadinasi, taip iš tikrųjų ir buvo. „Tad, — kalbėjo toliau karininkas, — tamsta neturi bijoti ir ramia sąžine gali pasirašyti protokolą, kad karo belaisviai lenkų karininkai buvo bolševikų sušaudyti ir kad tamsta tai matei“.

Aš jam atsakiau, kad aš senis, man jau 61 metai ir senatvėje aš nenoriu užsitraukti nuodėmės ant savo sąžinės. Aš tik galiu parodyti, kad karo belaisviai lenkai tikrai atvyko į Gniezdovo stotį 1940 metų pavasarį.

Tada vokiečių karininkas ėmė mane įkalbinėti duoti reikalaujamus paliudijimus, žadėdamas teigiamu atveju perkelti mane iš sargo vietos pervažoje ir paskirti Gniezdovo stoties viršininku, kuriuo aš buvau tarybų valdžios laikais, ir aprūpinti mane materialiai.

Vertėjas pabrėžė, kad mano, kaip buvusio geležinkelio tarnautojo Gniezdovo stotyje esančioje visų arčiausia prie Katynės miško, paliudijimai yra labai svarbūs vokiečių karo vadovybei ir kad aš nesigailėsiu, jei tokius paliudijimus duosiu.

Aš supratau, kad patekau į labai sunkią padėtį ir kad manęs laukia liūdnas likimas, tačiau vis dėlto aš atsisakiau duoti vokiečių karininkui prasimanytus paliudijimus.

Po to karininkas ėmė ant manęs rėkti, grasinti mušimu ir sušaudymu, pareiškdamas, kad aš nesuprantu savo paties naudos. Tačiau aš tvirtai laikiausi savo.

Tada vertėjas surašė trumpą protokolą vokiečių kalba viename puslapyje ir savais žodžiais papasakojo jo turinį.

Kaip man papasakojo vertėjas, tame protokole tebuves įrašytas tik faktas lenkų karo belaisvių atvykimo į Gniezdovo stotį. Kai aš ėmiau prašyti, kad mano paliudijimai būtų užrašyti ne tik vokiečių, bet ir rusų kalba, tai karininkas galutinai neteko kantrybės, sumušė mane gumine lazda ir išvarė iš patalpos...“

I. V. Savatiejevas, gimęs 1880 metais, paliudijo:

„... Gestapo aš pareiškiau, kad tikrai 1940-tų metų pavasarį į Gniezdovo stotį keliais traukiniais atvyko lenkai karo belaisviai ir kad mašinomis jie išvyko toliau, o kur — aš nežinau. Aš taip pat pridūriau, kad tuos lenkus aš vėliau ne kartą esu sutikęs Maskvos - Minsko plente, nedidelėmis grupėmis dirbusius remonto darbus.

Karininkas man pareiškė, kad aš painioju, kad aš negalėjau sutikti lenkų plente, nes jie buvo bolševikų sušaudyti, ir reikalavo, kad kaip tik apie tai aš paliudytiau. Aš atsisakiau.

Po ilgų grasinimų ir įkalbinėjimų karininkas vokiškai pasitarė apie kažką su vertėju, ir tada vertėjas parašė

trumpą protokolą ir padavė jį man pasirašyti, paaiškinęs, kad čia išdėstytas mano parodymų turinys. Aš paprasčiau vertėją leisti man pachiama perskaityti protokolą, bet jis koliodamasis, nutraukė mane ir įsakė tuojau pat jį pasirašyti ir eiti lauk. Aš valandėlę delsiau, vertėjas griebė kabojusią sienoje guminę lazda ir užsimojo į mane. Po to aš pasirašiau man pakištą protokolą. Vertėjas pasakė, kad aš eičiau namo ir niekam nelepėčiau, kitaip mane sušaudys...“

„Liudininkų“ ieškojimams neapsiribojo paminėtaisias asmenimis. Vokiečiai atkakliai stengėsi surasti buvusius Vidaus Reikalų Liaudies Komisarato bendradarbius ir priversti juos duoti vokiečiams reikalingus neteisningus parodymus.

Atsitiktinai suėmę buvusį Vidaus Reikalų Liaudies Komisarato Smolensko srities Valdybos garažo darbininką J. L. Ignatiuką, vokiečiai atkakliai, grasinimais ir mušimais, stengėsi išgauti iš jo parodymus, kad jis, esą, buvęs ne garažo darbininkas, bet šoferis ir pats vežiojęs šaudyti lenkus karo belaisvius.

Šiuo klausimu J. L. Ignatiukas, gimęs 1903 metais, paliudijo:

„Kai aš pirmą kartą buvau policijos viršininko Alferičko tardomas, jis, kaltindamas mane agitacija prieš vokiečių valdžią, paklausė, kuo aš dirbau Vidaus Reikalų Liaudies Komisarate. Aš jam atsakiau, kad dirbau Vidaus Reikalų Liaudies Komisarato Smolensko srities Valdybos garažo darbininku. Jau per tą patį tardymą Alferičkas stengėsi iš manęs išgauti paliudijimus, kad aš dirbau Vidaus Reikalų Liaudies Komisarato srities Valdyboje ne garažo darbininku, o šoferiu.

Alferičkas, negavęs iš manęs reikiamų parodymų, buvo smarkiai supykęs ir drau-

ge su savo adjutantų, kurį jis vadino Zoržu, užrišo man galvą ir burną kažkokia skepe, nutraukė man kelnes, padėjo ant stalo ir ėmė mušti guminėmis lazdomis.

Po to vėl mane iškvietė į tardymą, ir Alferičkas reikalavo iš manęs, kad aš jam duočiau melagingus paliudijimus apie tai, jog lenkų karininkus Katynės miške sušaudė Vidaus Reikalų Liaudies Komisarato organai 1940 metais, kas man, kaip šoferiui, dalyvavusiam pervežant lenkų karininkus į Katynės mišką ir dalyvavusiam juos šaudant, esą, yra žinoma. Jei aš sutiksiąs duoti tokius parodymus, Alferičkas žadėjo paleisti mane iš kalėjimo ir duoti darbo policijoje, kur man būsiančios sudarytos geros gyvenimo sąlygos, priešingu gi atveju jie mane sušaudys...“

Paskutinį kartą policijoje mane tardė tardytojas Aleksandrovas, kuris reikalavo iš manęs tokių pat melagingų paliudijimų apie lenkų karininkų sušaudymą kaip ir Alferičkas, bet ir jo tardomas aš atsisakiau duoti prasimanytus parodymus.

Po šio tardymo mane vėl sumušė ir nusiuntė į gestapą...“

... Gestape iš manęs reikalavo taip pat, kaip ir policijoje, melagingų paliudijimų apie tai, kad tarybų valdžios organai 1940 metais Katynės miške sušaudė lenkų karininkus, apie ką aš, kaip šoferis, tariamai žinau“.

(Bus daugiau)

Britanija ne Nicaragua

LONDON. — Britų spauda sako, kad Britanija — ne Nicaragua.

Ji tą pasakė amerikiečiams, kurie buvo atsiuntę atstovą derėtis dėl laivyno komandieriaus Viduržemyje.

Amerikiečiai derybose elgėsi su britais kaip su kokia Pietų Amerikos valstybėle. Derybos nepavyko.

Montrealo Lietuvių Gėlininkas
Marcel Allard
Gėlės ir buketai visokiems reikalams
CR. 3533 - Telefonas - Res. DO. 3696
6420 Iberville St.

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS
Otto Ramanauskas
2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474
Maliavojam, popieruojam, išyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

Tel.: BELairs 2200. Valandos: kasdien nuo 3 iki 4 v. po pietų, išskyrus šeštadienius ir sekmadienius. Vakaris: tikrai pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 iki 8 val. vakaro.

Daktaras Rabinovičius
Chirurgas Specialistas
Turiu savo ligoninę, egzaminuoju ir gyduu įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir persvietimus (X-Rays) Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kainai
4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Tel. LA. 4441
Dr. H. Rosenfeld's
Oficialus MLSDPD ir DLKVNPD Gydytojas
Kalba Lietuviškai
Valandos: 2-4 v. p. p., 7-8 v. v. ir susitarus
4539 PARK AVE.
Montreal, Que.

Parduodam Namus

PARŪPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBI-
LIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĀ
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GRO-
SERNES, MĒSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES
IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniškai
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniškai
Taipgi
Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,
Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame proferčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE
4834 VERUN AVE., VERDUN
Tel. YOork 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678
Mr. Russell O. Bennett, Manager
(Reed's Renting Service Reg'd)

V. KATAJEVAS

Aš Liaudies Sūnus

(Tąsa)

Tkačenka su nepasitenkimu žiūrėjo į savo darbininką. Atrodė buvo labai ne prie širdies buvusiam feldfebeliui, kad jo dukters sutartuvėse dalyvauja jo paties bernas. Vis dėlto jis linktelėjo jam galva ir tarė:

— Nieko, reikia išgerti, jeigu žmonės prašo.

— Būsime sveiki, — tarė darbininkas, nesuprantamai nusišypsojo ir vienu mauku suvertė į save pilną stiklinę.

Ligi antros valandos nakties žvakė sudegė iki trijų ketvirčių.

— Ech, — graudžiai atsiduso matrosas: — ne tą žvakę atnešiau. Visai ne tą. Na, nieko. Kai sau darysiu sutartuves, tai žvakei du pūdų švariausia vaško parūpinsiu. Tiesa, Liubka?

Svečiai ėmė atsisveikinti. Tkačenka jų nebeužlaikė. Kainė giedojo gaidžiai. Taip baigėsi sutartuvės.

Sapnas

Po sutartuvių turėjo būti žvalgytuvės. Nuotakos tėvas ir motina su visais gimnais turėjo vykti į jaunikio namus ir apžiūrėti, kaip jo gyvenama. Čia jaunikis ir nuotaka pirmą kartą drauge šeimininkaudavo, priimdami svečius. Ši piršlybų dalis būdavo lemiamą. Jaunikis ir jo ūkis nuotakos tėvams turėjo būti parodomas geriausioje tvarkoje. Nuotaka galėjo priklaustyti visa piršlybų eiga.

Kad ir labai norėjo Semionas vestuves iškelti greičiau, kad ir labai skubėjo atlikti visus formalumus, vis dėlto teko kelioms dienoms žvalgytuvės atidėti: reikėjo nauju stogu apdengti pirkį, nuvažiuoti į Baltus dovanų nupirkti nuotakai ir jos giminei.

Baigęs stogą, Semionas į vežimą pasikinkė arklius, — savo klembovskinę kumelę, iki to laiko suspėjusią gauti naują labai įdomų "Maškos" vardą, ir klembovskinį asvieinį "Gusaką", kurį šiam reikalui paskolino Mikola Ivasenka, Frosios kavalerius. — atsisveikino su Sofija ir išvažiavo į miestą.

Jis išvažiavo, o Sofija anksti nuėjo gulėti ir sapnavo sapną.

Ji sapnavo, kad nubudo savo pirkioje, ten pat, kur ir buvo atsigulusi, nubudo ir žiūri, o aplink nieko nėra, — nei tėvo, nei motinos, nei Semiono. Ir tai ne veltui. Visa tai kažką reiškia. Tada nusprendė ji nueiti į svetainę, tenai, kur ant krosnies buvo aguonos ir medus, — gal būtų tenai kas nors yra. Bet čia gi atsiminė, jog kambarys, kuriame ji nubudo, ir yra ta

pati svetainė, o kito kambario jų namuose niekada nebuvo. Ant sienų tie patys kvepiančių žolynų ryšulėliai, tos pačios puokštelės putinų, rugiagėlių, rugių. Tik visi baldai išnešioti. O asloje stovi vaškinė žvakė ir tykia dega. Matyti, tik ką uždegta — dar dagtis neapanglėjusi. Sofija apėmė baimę, ir ji greit išėjo į kiemą. Gal kieme yra kas nors gyvas? Kiemas švariai iššluotas, dargi net švieži šluotos pėdsakai matyti, bet aplinkui — nė dvasios. Gal būt, nors arkliai arklidėje stovi? Bet nei arklų nematyti, nei pačios arklidės niekur nėra. Tikta globia tuščią kiemą dulkina, nuobodi diena, tokia tvanki, tartum prieš lietų. O viduryje kiemo stovi vaškinė žvakė, jos dagtis jau suanglėjusi, ir iš vieno krašto laša vaškas.

— "Kas gi čia, pagaliau, darosi?" pagalvojo Sofija, gražydama rankas, ir čia pat pamatė darbininką. Jis ėjo pro ją nežiūrėdamas, tačiau jai lingavo galva. Sofija iš karto suprato, ko jis nori: jis kvietė ją, kol nieko nėra namuose, su juo eiti į stepę. Sofijai dar baisiau pasidarė. Stengdamasi, kad jis neišgirstų, ji basa išbėgo į gatvę. Ten buvo visai tuščia. Ne tik žmonių, — nebuvo matyti nei vištos, nei šuns, nei žvirblio. Ir visas kaimas, nuo vieno galo ligi kito, kaip ant pliko delno, stovėjo su cerkve, šventoriumi ir sauso šieno stirtomis tuščias, kokčiai tykus. O darbininkas, ejęs iš paskos, jau buvo prie jos ir tyliai žydriomis akimis rodė į stepę.

— Ko tu sekioji paskui mane?

— Aš paskui tave nesekioju, — atsakė jis turkiškai.

Aplinkui pasidarė dar pilčiau ir nykia. Sofija suprato, kad reikia, kol dar nevēlu, bėgti pas Semioną. Bet vos ji nubėgo pusę kelio, tuoj suprato, kad jau per vėlu. Visa buvo prarasta. Tuomet ji nusprendė pasislėpti kalvėje. Čia atsidarė kalvės durys, ir priešais ją išėjo darbininkas. Sofija pastebėjo, kad viduryje kalvės, ant priekalo, stovi žvakė, nudegusi iki pusės. O darbininkas vis rodo akimis į stepę.

— Nevaikščiok paskui mane, — pravirkio Sofija.

— Aš paskui tave nevaikščioju.

Ir staiga Sofija pamatė jo šurkštų šypsnį. Čia jau nebe baimė — bailsus šurpas ją perėmė ir sukrėtė nuo kojų ligi galvos. Tarytum viesulas trenkė jai į nugarą ir truputį pakėlė nuo žemės. Ji visomis jėgomis nubėgo oru, smulkiai mindama kojomis ir kartais pasispirdama į pasi-

taikiusį kauburį ar akmenį. Taip ji nebesusivokdama įlėkė į tuščią, kardais nukabinėtą kambarį. Garsiai ji užtrenkė įvairiaspalvių stiklų duris, prispaudė jas pečiais, du kartus jas užrakino raktu ir čia suprato, kad įkliuvo. Viduryje kambario liepsnojo beveik iki galo sudegusi žvakė. Pilkame kampe stovėjo darbininkas, pats visas pilkas ir dėl to blogai matomas. Jis paskubom movėsi nuo kojų veltinius.

— Pasigailėk manęs! — sušuko Sofija, bet savo balso neišgirdo.

Jis tylėjo. Dabar ji suprato, jog čia ne žmogus, o piktoti dvasia. Reikėjo, nė minutės negaistant, persizęnoti. Bet ji buvo visai sustingusi ir stovėjo, kaip suakmenėjusi. Staiga jos dešinioji ranka pasidarė permotoma, bešvorio, tarytum iš šviesos. Ji pati pakilo ir peržegnojo Sofiją. Ir tą akimirką Sofija pamatė, jog stovi tuščioje cerkvėje, prieš uždarytas altoriaus grotas, o aplink ją baisiais, angeliškais balsais kaukia nematomas choras, gieda gedulingas pamaldas. Balsai gaudžia kas kartą aukščiau ir stipriau. O žvakė jau visai pabaigė degti. Tik vienas liepsnos liežuvis pats savaime svyruoja ant akmeninės plytos. Ir staiga atsidarė altoriaus grotos. Iš altoriaus vogčiomis dirstelėjo darbininkas. Pamatęs, jog cerkvėje be jų dviejų nieko daugiau nėra, jis nubėgo laipteliais žemyn ir, jau nebesislėpdamas ir nebeapsimesdamas, prisitraukė ją prie savęs. Ji visai išarti pamatė nekenčiamas akis. Netikėtai, iš paskutiniųjų įsiutusi, ji abiem rankomis įsikibo į darbininko diržinį raištelį pakaklėje ir jį perplėšė. Kailiniai atsilapojė. Kaklas liko nuogas. Ir Sofija pamatė ant kaklo ne tai kryžių, ne tai smilkalinę.

— Aha, pasirodė! — piktai džiūgandama, sušuko Sofija.

O jis staiga pasidarė blyškus, gražus, liūdnas ir ėmė bejėgiškai nykti, tirpti akyse, skaidytis, kaip smilkalas, kol visai išnyko. Ir sapnas pasibaigė. Sofija jį tuojau pamiršo.

Baltų Turguje

Po kelių dienų sugrįžo Semionas ir atvežė naujienų: vokiečiai puola Ukrainą.

Gandų apie tai jau seniai buvo žmonėse. Bet tikrai niekas nieko nežinojo. Dabar gi daug kas pasidarė tikrai žinoma. Centrinė rada, kurią sausio pabaigoje sukilę darbininkai ir valstiečiai taip suspaudė iš visų pusių, jog Ukrainoje nebėliko jos nė kvapo, vasario pradžioje atsidūrė Žitomire. Iš čia ji kreipėsi į Vokietiją, oficialiai prašydama ginkluotos pagalbos prieš bolševikus, ir vokiečių kariuomenė įsiveržė į

Tarybų Ukrainos sritis.

— "Visoms Taryboms, Berlynui, Londonui, Paryžiui, visiems..."

Ukrainos respublikos Liaudies sekretoriato delegacija, būdama kelyje iš Pskovo į Charkovą, pasiuntė į Ukrainą tokį pranešimą:

"Vokiečių karinė valdžia mūsų delegaciją Pskove išlaikė pusantros paros, o paskui atsisakė praleisti mus į Brest Litovską, tepripažindama savo tikslams senąją Ukrainos vyriausybę. Tai reiškia, kad Vokietija nori užgrobti mūsų duoną, visus mūsų turtus ir politiškai pavergti Ukrainą, pasinaudodama austrų vokiečių imperializmo samdiniams — buvusia Kijevo rada. Antpuolis iš vakarų darbininkų ir valstiečių Ukrainai neša pražūtį, sužlugimą ir vergiją. Vienintelis šalis išgelbėjimas — gintis visomis jėgomis ir priemonėmis iki paskutinio kraujo lašo. Atsitraukiant, nieko nepalikti priešui. Be pasigailėjimo sunaikinti visus išteklius, kurių negalima išvežti. Austrų vokiečių grobikai turi įsitikinti, kad ne jų jėgoms pavergti Tarybų Ukrainą. Išspausdinkite milijonus lapelių, aiškinančių valstiečiams austrų vokiečių imperialistų plėšikiškus sumanymus. Viso pasaulio darbo liaudis palaikys Ukrainos darbininkus ir valstiečius jų socialistinės tėvynės gelbėjimo kovoje. Tegyvuoja laisvoji darbininkų valstiečių Ukrainos respublika! Tegyvuoja socializmas!"

Talkingosios Ukrainos delegacijos nariai.

1918 m. kovo mėn. 3 d."

Laikraštėlių, kuriame tai buvo atspausinta, Semionas pasiskolino Baltuose iš vieno kareivio karabelniko, paskubomis pardavinėjusio puikią, beveik naują palapinę, keturias angliškas rankines granatas ir gyvą kiaulę, kuri blaškėsi maiše ir žviegė taip klaidžiai, lyg būtų skerđžiama.

Kotka čia pat perskaitė pranešimą ir paprašė leisti laikraštėlių parsivežti į kaimą.

Kareiviui atiduoti laikraštinių popierių veltui buvo labai gaila. Jis ilgai ir skaudžiai raukė savo platų tarpuką, maukė kepurę nuo kaktos ant pakaušio, tai nuo vienos ausies ant kitos, kelis kartus rankove šluostė smulkia prakaito rasele, ištryškusi ant rauplėtų skruostų, bet pagaliau sutiko.

— Imk! — prikimusi balso sušuko visam turgui ir taip tragiškai mostelėjo ranka į orą, tarytum atiduoda paskutinius savo marškinius. — Tegul sužino žmonės, kaip buržuazijai juos iš kairės ir iš dešinės parduoda vokiečiams. Tegul sužino!..

Semionas atsargiai sulankstė laikraštėlių ir paslėpė jį po kepurės pamušalu.

Čia pat, turguje, jis išgirdo ir daugiau naujienų. Buvo tiksliai žinoma, kad pagal sutartį, pasirašytą buvusios Kijevo rados, Ukraina turėjo iki balandžio pabaigos leisti Vokietijai išsivežti trisdešimt milijonų pūdų javų, o taip pat leisti laisvai išsivežti rudą. Vokiečiai malonėjo sudaryti sąjungą su išvytąja rada. Tai reiškė, kad vokiečiai tikėjosi ne tik išsemti Ukrainos javus, bet, svarbiausia, pasmaugti Ukrainoje Tarybų valdžią, pripažintą visos darbo liaudies, ir sugrąžinti senąjį režimą.

— O tai tau ir rada, — galvas kraipydami, kalbėjo kaimiečiai, atvažiuavę į turgų savo reikalais. — Ši rada tik pančius liudžiai žada.

Ir skubėjo atgal namo pranešti žmonėms naujienų.

Mačiusieji pasakoja, kad šiaurėje nuo Voločisko vyksta puolimas visu frontu rytų ir iš dalies pietryčių kryptimi: Luckas, Rovnas, Sarnai, Korostenis, Kijevas.

Viena miestietė, važiuosusi į rumunų frontą ieškoti be žinios dingusio vyro ir vietoje to per sąmyšį patekusi į Baltų turgų, dievažinosi, kad Šepetovkoje ir Kazatine savo akimis mačiusi vokiečių ešelonus.

Ji dargi rodė žmonėms leidimą, atspausdintą mašinėle, kaip buvo matyti — vokiečiai, antspauduotą keistu vokišku eželiu ir pasirašytą vokiečių komendantu.

— Priešakyje visų, — kalbėjo ji, mitrai sugrubusiais pirštais, ant kurių buvo sidabrinis žiedas, kamšydama po skarele sutaršytus plaukus, — priešakyje visų eina haidamakai su tamsiomis raudonais viršais papachomis ir su geltonais žydrais kaspinėliais prie krūtinių, paskui tuos haidamakus eina visokie karininkai — čia tau ir rusai su antpečiais ir kokardomis, čia tau ir lenkai su šviečiais baltais eželiais prie kepurų su rausvais apvadais, ir madjarai, ir ukrainiečiai, ir galicijiečiai. O jau visi pikti — nepasigailėtinai! Paskui tuos karininkus eina karo belaisviai galicijiečiai ir ukrainiečiai. O jau paskui tuos karo belaisvius prasideda patys vokiečiai. Ir ko ten jų ešelonuose nėra! Vienas pulkas — kavalerijos, vienas pulkas — karališkas, vienas pulkas — visi iki vieno su dviračiais, vienas pulkas toks, jog visi vokiečiai sėdi šarvučiuose — platformose nematyti nė vieno žmogaus... — Miestietė staiga suraukė nosį: per nosį nuriedėjo ašaros ir ji prabilo: — Pražuvo mūsų Rusija. Gelbėkite, žmonės! Gelbėkite! — ir užsikniaubė krūtine ant kažkieno vežimo, prikrauto kukurūzų maišų.

"Ehė", pagalvojo Semionas ir, negaisdamas, pasuko arklius atgal. Jį apėmė nerimas. Negailėdamas botago, jis plakė arklius, o ypač bu-

vusia
rka", ta
jos šon
— T
jis, dau
mas se
klaupę
čaižė
dar va
melė. I
reikian
ve išm
Bet
dūrė st
žu atsl
buvo ti
mu.
Liku
naktį
supami
juodun
žistam
dvilko
Apyau
šalta.
reivišk
vos ka
migo
Kai su
budo,
saulė,
ti prie
Zem
cerkvė
kūdras
dar ta
spindė
kios ir
rausvo
link te
gai ža
režiai
sklype
Horizo
slinko
dėžė.
prie a
pažinc
naujin
mają:
ir važ
kis M
buvo i
išėjus
šito s
nemat
das v

Tel

91

387
švi

vusia klembovskine "Maška", tarytum išliedamas ant jos šonų visą savo pyktį.

— Tai dovana! — kreitėjo jis, daugiau nebesitikėdamas savo botagu, ir, atsi-klaupęs ant kelių, botkočiui čiažė "Maškos" nugarą. — O dar vadinasi dvarininko kumelė. Iki šiol neišmoko kaip reikiant bėgti. Nieko, aš tave išmokysiu!

Bet vos tik Semionas atsi-dūrė stepėse, nerimas pama-žu atslūgo. Aplinkui viskas buvo taip paprasta, taip ra-mu.

Likusią dienos dalį ir visą naktį važiuo tuščiu keliu, supamas kovo mėnesio žemės juodumos ir iš vaikystės pažįstamų žvaigždžių, kuriomis dvilko platus stepių vėjas. Apyaušryje jam pasidarė šalta. Jis atsigulė į sieną, ka-reiviškai užstraukė ant galvos kaliniukus, sušilo ir už-migo vežime kaip lopšyje. Kai sudrėkęs nuo rasos pa-budo, tai pamatė, jog teka saulė, ir jis baigia privažiuoti prie savo kaimo.

Zemišku aukšu švitėjo cerkvės kryžius. Ramiame kūdros vandenyje atsišvietė dar tamsus krantas, atsi-spindėjo kelios mėlynos pirkios ir svirtys, jau skaisčiai rausvomis viršūnėmis. O aplink tęsėsi laukai: liepsnin-gai žali žiemkenčių pasėlių rėžiai ir juodi kaip anglis sklypai, paruošti vasarajui. Horizonte, prieš pat saulę, slinko ant aukštųjų ratų ilga dėžė. Semionas, prisidėjęs prie akių delną, įžiūrėjo ir pažino Klembovskio dvaro naujintėlę dvylikos eilių sėjama-ją mašiną. Ant jos sėdėjo ir važnyčiojo Frosios jauni-kis Mikola Ivaskenka. Visur buvo matyti figūros žmonių, išėjusių sėti. Ir viršum viso šito spindinioje padangėje nematomas čyrenė anksty-bas vyturys.

"Laikas jau ir man išeiti sėti", pagalvojo Semionas. Jam vakarykštis pavojus pasirodė tiesiog kvailybė. Bet vis dėlto, iškinkęs arklius ir papusryčiaęs, nuėjo į kaimo tarybą ir parodė Remeniukui laikraštį. Galva tylėdamas jį perskaitė kelis kar-tūs.

Pusiaudienyje, kai žmo-nės grįžo iš laukų, Remeniu-kas sušaukė susirinkimą. Trumpai, bet nesukubėdamas, jis papasakojo, kas atsitiko, ir, išjėstęs, staiga visu bal-su sušuko:

— Draugai kaimo gyven-tojai! Visą išklauskite ir supraskite. Čionai pas mus ateina vokiečiai, o jis juokau-ti nemėgsta. Jis nori pavergti darbininkus, atimti iš valstiečių žemę, atimti iš liaudies laisvę. Jis nori iš-spausti trisdešimt milijonų pūdų javų ir visus maisto iš-teklus ir juos išvežti į Vo-kietiją, nori pasmaugti Uk-rainą ir Rusiją. Tokie yra vokiečių ir austrų dvarininkų ir kapitalistų kėsni. Daug kalbėti dabar ne laikas. Rei-kia veikti. Draugai kaimo gyventojai, mes dabar turi-me parodyti veiksmais, kad mes nesame pasidavėliai, bet kovosime iki galo su i-sibrovėliais svetimtaučiais, kaip mūsų protėviai kovojo, sakysime, su švedais, kurie taip pat vieną kartą, aciū dievui, buvo išokę pas mus į Ukrainą ir nebežinojo, kaip kojas beišvilkti; taip pat ir prancūzų kontrrevolucionie-rius Napoleonas Bonapartas atsitrenkė snukiu į stalą. Ką tai reiškia? Tai reiškia — ne-duoti jiems maisto, išmarinti juos, po velnių, badu, de-ginti stirtas javų, bet jų ne-atiduoti vokiečiams! Visi kaip vienas žmogus, stokite revoliucijos ir laisvės ginti!

(Bus daugiau)

TAIKOS KONFERENCIJA

(Atkelta nuo 2 pusl.)

joj ir kitose šalyse bėgyje 4 mėnesių maršruto.

Vienu žodžiu, prieš delega-tus buvo patiestas viso pa-saulio žemėlapis, su atžymė-jimais padėties kiekvienoje srityje. Deleгатams buvo pa-rodyta ne tik baisios žmonių gyvenimo sąlygos tose šaly-se, kur viešpatauja vakari-nės "civilizacijos" gynėjai, bet baisiausia barbarystė to-se šalyse, kur imperialistai slo-pina tautas, norintias pasi-liuosuoti iš svetimų jungo.

Konferencijoj buvo delega-tų, kurie neseniai dalyvavo e-konominėj konferencijoj, i-vykusioje Maskvoj. Vienas iš jų, Leslie Hencock, buvęs CCF atstovas Ontarijos sei-melyje, davė raportą. Iš jo raporto delegatai susidarė gerą vaizdą, kokį milžinišką darbą dėl taikos atliko ta konferencija. Tenai suvažia-vusieji biznieriiai ir ekono-mistai taipgi surado, kad pa-saulis būtų daug geresnėj padėtyj, jeigu nebūtų varžo-ma prekyba. Paaiškėjo, kad Tarybų Sąjunga ir liaudies demokratijos gali ir nori pirkis daug gaminių iš mūsų ir kitų kapitalistinių šalių. Tenai buvo pasiūlytas toks planas: Jeigu, pavyzdžiui, Kanada perka ką nors Tary-bų Sąjungoj, tai ji nesiu-čia į Tarybų Sąjungą nei vieno cento. Pinigai padeda-mi į banką Kanadoje. Už tą sumą Tarybų Sąjunga turi pirkis Kanadoje. Taip gali be nuostolių prekiauti ma-žiausios šalys su didžiausio-mis šalimis.

Po dviejų dienų nuosirdžiu

Jei Norite Žinoti, Kas Tikrai Dedasi Pasauly, Škaitykit Liaudies Balsą

M. W. Kellermann
ADVOKATAS
6 Adelaide St. East
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232
Toronto

FRANK VASS, B.A.
Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. KI. 4989
Rezidenc. Midway 9352

Lietuvis Barberis
Stag Barber Shop
Skūbus ir Geras Patarnavimas
P. MOTIEJUNAS
Savininkas
640 Main St., Winnipeg

diskusijų, konferencija priė-mė rezoliuciją, kuria remian-tis taikos judėjimas sieks pagerinti tarptautinius san-tykius. Konferencijos daly-viai pasizadėjo grįžę plėsti judėjimą. Visuose prigijo viltis, kad šiuo sykiu taika laimės.

Masinis Mitingas

Užbaigiant konferenciją, sekmadienio vakare, buvo masinis mitingas Maple Leaf Gardens. Čia susirinko arti 10,000 žmonių išklausti Dr. J. G. Endicotto pranešimą apie Kiniją, o ypatingai apie amerikiečių bakteriologi-nį karą Kinijoj ir Korėjoj.

Šiame mitinge, kaip ir pa-čioj konferencijoj, turėjo kalbėti Dr. Du Bois, ameri-kietis, ir Madame Blume, Belgijos socialistė, parlamen-to narė. Kanados autoritetai jų neįsileido. Dr. Du Bois buvo išdeportuotas iš Malto-ner aerodromo. Bet jo balsą girdėjome iš New Yorko. Re-akcionieriai nusivylė.

Dr. Endicott, kurs yra gi-męs Kinijoj ir daug metų bu-vęs tenai misijonierium, jo paties tėvo perstatytas, papasakojo, kaip kyla nauja Kinija. Daugiausia susidomė-jimo, žinoma, sukėlė jo pa-sakojimas, ką jis matė Kini-joj sąryšyje su amerikiečių vedamu bakteriologiniu ka-ru. Jis nesugriaunamus fak-tus matė, kurie aiškiai pa-tvirtino, jog amerikiečiai praktikuoja įvairias priemo-nes ligoms skleisti. Jie sklei-

džia vabzdžius, plunksnas, vatos šmotelius ir kita su li-gų bakterijomis. Ir ne bėnt kokių paprastų ligų, o cho-leros ir kitų lygiai žiaurių.

Dr. Endicott turi labai pla-čią pažintį Kinijoj tarp dvasiškių. Jis turėjo progą su-sipažinti su tikra situacija iš aukščiausių dvasiškių ir val-džios pareigūnų, mokslininkų, kaip ir paprastų valstie-čių. Jam nereikia jokių per-kalbėtojų. Jis sugrįžo pil-niausiai įsitikinęs faktais, kuriuos jis matė savo akimis. Prie to visko, kiniečių ran-kose esą šnipų, kurie buvo nuleisti iš orlaivių, kad pa-tirtų pasekmes mūsų, uodų ir kitų priemonių skleidimui ligų. Esą suimtų lakūnų, ku-rie prisipažino skleidę bakte-rijas.

Ši taikos konferencija tu-rėjo prieš save faktų ir in-formacijų, kurios nepaliko jokių abejonių nei pas vieną. Visi grįžo namo su įsitikini-mu, kad karo kurstytojai, o ypatingai jo vykdytojai, turi būti žmonijos sužrausti, nes jei jiems bus leista užkurti naują pasaulinį gaisrą, tai civilizacija bus žuvas.

Torontiečiai, tęsimui tai-kos darbo, šiame masiniame mitinge suaukojo virš \$5,000.

Konferencijoj dalyvavo gražus būrelis lietuvių nuo Toronto lietuvių organizaci-jų. Buvo delegatas ir iš Montrealo, draugas J. Lese-vičius, kurs atstovavo mont-realiečius taikos rėmėjus ir simpatikus.

Tel.: Res. 526-134 Bus. 526-752
DISTINCTIVE MEMORIALS
MADE TO ORDER
Reasonable
M. C. Delande
927 Main St. Winnipeg

Lietuviška Valgykla
UNION CAFE
387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.
Sviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietu-viškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: 46917

Mes Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Futras, Zakietus, Skraistes ir Kelnierius
● Siuvam Pagal Mierą.
● Parduodam Gatavus,
● Taisom, Perdirbam,
● Pakeičiam Fasoną
Darbas Garantuotas
Dėl padėjimo vasarai į šal-dytuvą šaukit: EM. 3-8884 Sandėlis ant Vietos
PRINCESS FASHION FURS
506 Queen St. West
Telefonas: EMpire 3-8884 ir
750 Yonge Sr.
Telefonas: RA. 8971

Elora Flower Shop
72 Lippincott St. RA. 5459
630 Queen St. W. PL. 4183
Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms ir Kitiems Reikalamis
Po darbo valandų telef.: LO. 3691 arba OR. 4175

Lietuvių Literatūros Draugijos
Toronto Kuopa Rengia
Puikų Bankieta
Šeštadienį, Gegužio (May) 17
Lietuvių Svetainėj
(160 Claremont St.)
Bus įvairių gėrimų ir užkandžių.
Kviečiame visus dalyvauti ir linksmai laiką praleisti
Pradžią 5 valandą po piet
Rengėjai

Desperacijos Politika
(Atkelta nuo 4 pusl.)
blema randasi vystymėsi vokiečių politikos po vienybės ir neutralumo kampanijos įtaka ir greitame vokiečių ekonominės jėgos augime. Tai čia gali Achesono politika eksploduoti prieš jo akis.
Londono Economist už balandžio 19 pastebi gana ciniškai, kad "vakarinio pasaulio politika linkui Vokietijos, kaip ji stovi dabar, prilygsta didžiausiam rizikavimui Dr. Adenauerų." Toliau jis sako, kad "istorija gali lengvai pasukti tokia kryptimi, kuri gali padaryti amerikiečių-britų politiką linkui vokiečių panašia į didžiausią kvailystę, kokia kada buvo atlikta."
Tokią pat baimę kėlė ir Walter Lipman, kuris įspėjo balandžio 5, kad "mūsų vokiška politika veda tiesiai į koliziją su gyvenimo faktais — su vokiečių nacionalizmu ir Tarybų Sąjungos vyriausybės sugebėjimu vesti biznį su vokiečių nacionalizmu".
Lipmanas ciniškai pataria generolui Eisenhoweriui nekalbėti per daug laike rinkiminės kampanijos, kad "ne-reiktų vėliau praryti daugelį

žodžių"
Adenaueris gali atremti opoziciją Bonnoj tikrai todėl, kad ne visa šalis dalyvauja tarimuose. Apvienyta Vokietija pastatyta prie galios socialdemokratinę valdžią, kuri būtų priversta — nepaisant jos lyderių — laikytis nepriklausominesnės linijos. Gana protestoniška, kairi Vokiečių Demokratinė Respublika, prijungta prie jau esančios vakarinės Vokietijos opozicijos, iššluotų klerikalų reakcinę mažumą, kuria remiasi Adenaueris.
Jeigu Tarybų Sąjunga pasiūlytų visos Vokietijos rinkimus, sakysime, prižiūrimus katalikų ir protestonų bažnytininkų, būtų labai sunku laikytis įsikibus į Jungtinių Tautų rinkimus, kurie nešildo vokiečių.
Kilimas Prekybos
Tuo tarpu, Vokietijos biznieriariai daro pinigus knisdami mėsai į britų ir francūzų rinkas Europoje ir visame pasaulyje.
Tokioj padėtyj, vakarinės Vokietijos biznis nepaiso apginkluoti vokiečius — nors tas nelengva. Bet jis nenori pakeisti produkciją ginklavimusi, nes kaip tik dėl to

Lietuvių Literatūros Draugijos 162 Kuopos
Taikos Gynimui Komisija Šaukia
TORONTO LIETUVIŲ
Mitingą
Ir Rodys
Filmas
Sekmadienį, Gegužės (May) 18 d.
Lietuvių Svetainėj -- 160 Claremont St.
Bus išduotas įdomus ir svarbus raportas iš atsi-buvusios Kanados taikos šalininkų konferencijos ir bus parodyta filmą apie Pasaulinį Taikos Gynėjų Kongresą, įvykusį Varšuvoj.
Kviečiame Visus Atsilankyti. Įdomu ir svarbu.
Pradžią 7 val. vak. Laisva įžanga
Rengėjai

Pranešimai
Toronto, Ont.
Menininkų Žiniai
Šį ketvirtadienį, gegužio 15 d., Lietuvių svetainėj, 160 Claremont St., įvyks Bangos choro ir visų menininkų balius užbaigimui sezono.
Visi choristai, artistai, režisoriai, sufleriai, grimoriai ir kiti menininkai ir meno mėgėjai maloniai kviečiami atsilankyti.
Bus smagus vakaras.
Pradžią 8 val. vak.
Rengėjai

Britanija ir Francija pergyvenama krizį.
Toku būdu, dabartinė eiga — stumiama galingo reikalavimo vienybės ir taikos tarp vokiečių — prieštarauja Achesono - Eisenhowerio politikai.

PARDUODAME NAMUS
Henryk Vonderwindt
(Mes kalbame ir vokiškai)
30 metų patyrimo dėl patarnavimo jums
Parduodame namus dėl išnuomavimo ir dėl gyvenimo
REG J. BLANCHET
(Brokeris)
575 EGLINTON WEST — Toronto — HU. 4841
Vakarais: RA. 8556

ELEKTRININKAI - KONTRAKTORIAI
Webber Electric Co.
Pravedam vielas dėl elektrinių pečių ir kitų įtaisų
Patarimai bei apskaičiavimai veltui
Turime Lietuvių Elektrininkų
BRONIŲ VENSKŲ, Gyvenantį
1098 Dundas St. W. - Toronto - Tel. OL. 1276

Belsize Tailors
Lietuvio Siuvėjo J. Račio
Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla
Taipgi Atliekame ir Rūbų Taisyko Darbą
Reikalui esant prašome kreiptis:
2011 Yonge St. - Toronto - HY. 9526

ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING COMPANY
Chesterfields, Studio Couches & Mattresses
Dirbami Pagal Užsakymą, Apdengiami ir Taisomi
Darbas Garantuotas — Apropavimas Nemokamas
899 Bloor St. W. Lombard 1438
prie Ossington Toronto
Sav. John Kamichaitis

Frank Bochulis
Lietuvis Laikrodininkas
Taisau ir naujus parduodu laikrodžius, žiedus ir kt.
Darbas ir Prekės Garantuota
Atdara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak.
272½ Queen St. W., Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, išstria akių nervus, nuo kurių patinka nervotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.
470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

Lietuvis Plumberis
(J. Lisauskas)
Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina
148 WESTMINSTER AVE. Tel. LA. 5191
TORONTO

Vištos ir Kiaušiniai
Šviežios vištos, žąsys, taipgi švieži kiaušiniai
pas
Art Farm Produce
563 Queen W. Toronto
Tel. WA. 5957

Helen's Fabrics
Lietuviška krautivė visokų medžiagų dėl moteriškos suknelių, gatavų mergaičių suknelių, įvairių skarelė, pasipuošimo sagučių ir t. t. Prieinama kaina.
145A DUNDAS ST. WEST — TORONTO
Savininkė E. Dabravolskienė

Stinson's Jewellery
Kvalifikuotas lietuvis (Sniceris) laikrodininkas
Parduodu, taisau laikrodžius, žiedus ir kitokias jewellery prekes.
2186 Dundas St. W. — Toronto — LO. 1397